

Nr. 40

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1996-1997

14 mei 1997

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

DECREET ADMINISTRATIEF TOEZICHT OP DE GEMEENTEN
RESOLUTIES OZONGEHALTE
MONDELINGE VRAGEN

Inhoud

Nr. 40

Woensdag 14 mei 1997
Morgenvergadering

Berichten van verhindering	1
Begroting	
Indiening en verwijzing	1
Begrotingsstuk	
Indiening en verwijzing	1
Ontwerp van decreet	
Indiening en verwijzing	1
Voorstellen van decreet	
Indiening en verwijzing	1
Wijziging in de verwijzing naar commissie	2
Voorstellen van resolutie	
Indiening en verwijzing	2
Wijziging in de verwijzing naar commissie	2
Discussienota	
Indiening	2
Verslag	
Indiening	2
Voorontwerpen van decreet	
Indiening	3
Motie van een gemeente	
Indiening	3
Mededeling van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad	
Indiening	3
Motie van orde	
Voorstel tot spoedbehandeling	3
Spreker : de heer Johan De Roo	
Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 28 april 1993 houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht op de gemeenten – 608 (1996-1997) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	3
Spreker : de heer Herman De Loor, verslaggever	
Artikelsgewijze bespreking	4

<p>Voorstel van resolutie van de heer Johan Malcorps, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en de heer Johan Sauwens betreffende de dringende behoefte aan een Vlaams urgentieprogramma ter bestrijding van de overmaat aan ozon in de troposfeer – 549 (1996-1997) – Nrs. 1 tot 3</p> <p>Voorstel van resolutie van de heren Leonard Quintelier en Freddy De Vilder betreffende het Vlaams actieplan tot vermindering van het ozongehalte op leefniveau – 578 (1996-1997) – Nrs. 1 en 2</p> <p>Bespreking</p> <p style="padding-left: 20px;">Sprekers : de heren Jacky Maes, verslaggever, Leonard Quintelier en Freddy De Vilder, mevrouw Gerda Raskin en de heer Johan Malcorps</p>	<p>4</p>
<p>Regeling van de werkzaamheden</p>	<p>9</p>
<p>Bijlage</p>	
<p>Mondelinge vraag van de heer Ludo Sannen tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de inplanting van een nieuw winkelcentrum, De Maastrichter Ster, in Riemst</p>	<p>16</p>
<p>Mondelinge vraag van de heer Johan Malcorps tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de herinrichting van het Martelarenplein vóór het station in Leuven</p>	<p>17</p>
<p>Mondelinge vraag van de heer Etienne Van Vaerenbergh tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de verkeersveiligheid van de Ninoofsesteenweg (N8) tussen Ninove en Brussel</p>	<p>19</p>
<p>Mondelinge vraag van de heer Frans Wymeersch tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de mogelijke initiatieven van de Regie der Luchtwegen in en rond Zaventem met betrekking tot de aanwezigheid van installaties voor reisduiven</p>	<p>20</p>
<p>Mondelinge vraag van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de mogelijke bouw van een twee de Scheldebrug voor de N16 in Klein-Brabant</p>	<p>22</p>
<p>Mondelinge vraag van de heer Jos De Meyer tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de ontdubbeling van de Scheldebrug tussen Temse en Bornem</p>	<p>22</p>
<p>Mondelinge vraag van de heer Johan Malcorps tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de aanleg van een wachtdok voor lichters benoorden het Delwaidedok en ten zuiden van Berendrecht</p>	<p>24</p>
<p>Mondelinge vraag van de heer Jos Stassen tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de betrokkenheid van de administratie Waterwegen en Zeewezen bij de herbestemming van de scheepswerf CNR Rupelmonde</p>	<p>26</p>
<p>Mondelinge vraag van de heer Carl Decaluwé tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de verkoop van grond en woningen van Belgacom te Wingene</p>	<p>28</p>
<p>Mondelinge vraag van de heer Johan Malcorps tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de reductie van de lozing van kwik in water</p>	<p>30</p>
<p>Mondelinge vraag van de heer Arnold Van Aperen tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de recyclage van hout afkomstig van huishoudelijk of bedrijfsafval</p>	<p>31</p>
<p>Mondelinge vraag van de heer Jos Stassen tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de audit van Coopers & Lybrand bij de VDAB</p>	<p>32</p>

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 10.11 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Francis Vermeiren : gezondheidsredenen ;

Etienne De Groot, Johan Weyts : buitenslands ;

Anny De Maght-Aelbrecht, Dominiek Lootens-Stael : ambtsverplichtingen ;

Felix Strackx : familieverplichtingen.

BEGROTING**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend :

- Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1997 – 18 (1996-1997) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.
- Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1997 – 19-A (1996-1997) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting en de verschillende ter zake bevoegde commissies.

BEGROTINGSSTUK**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende toelichting werd ingediend :

- Algemene toelichting bij de aanpassing van de middelen- en de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1997 – 13-A (1996-1997) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting en de verschillende ter zake bevoegde commissies.

ONTWERP VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgende ontwerp van decreet werd ingediend :

- Ontwerp van decreet houdende de Vlaamse Wooncode – 654 (1996-1997) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting.

VOORSTELLEN VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend :

- Voorstel van decreet van mevrouw Yolande Avontroodt, mevrouw Kathy Lindekens, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Nelly Maes en mevrouw Ria Van Den Heuvel houdende instelling van het kindereffectrapport en de toetsing van het regeringsbeleid aan de naleving van de rechten van het kind – 657 (1996-1997) – Nr. 1.

Voorzitter

Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin.

- Voorstel van decreet van de heren René Swinnen en Herman De Loor tot wijziging van artikel 34 van het decreet van 28 april 1993 houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht op de gemeenten – 658 (1996-1997) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting.

Wijziging in de verwijzing naar commissie

- Voorstel van decreet van mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers houdende de aanleg en het beheer van woonwagenterreinen – 637 (1996-1997) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin (voorheen verwezen naar de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting).

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende voorstellen van resolutie werden ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heer Carl Decaluwé c.s. betreffende een beleidsplan voor de Vlaamse audiovisuele industrie – 653 (1996-1997) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Mediabeleid.
- Voorstel van resolutie van van de heren John Taylor, Stefaan Platteau, Carlos Lisabeth, Herman De Reuse, Jean-Marie Bogaert en Jos Geysels betreffende het thesauriebeheer van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij – 655 (1996-1997) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.

Wijziging in de verwijzing naar commissie

- Voorstel van resolutie van de heer Jef Sleeckx, mevrouw Veerle Heeren en mevrouw Ria Van Den Heuvel betreffende standplaatsen voor woonwageneigenaren en zigeuners – 540 (1996-1997) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin (voorheen verwezen naar de Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer).

DISCUSSIONOTA**Indiening**

De voorzitter : De volgende discussienota werd ingediend :

- Discussienota van de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden betreffende de werkgelegenheid in Vlaanderen – 656 (1996-1997) – Nr. 1.

VERSLAG**Indiening**

De voorzitter : Het volgende verslag werd ingediend :

- Verslag uitgebracht door de heer Carlos Lisabeth over het voorstel van decreet houdende wijziging van artikel 48 van het Wetboek der Successierechten inzake in partneriaat samenwonenden – 488 (1996-1997) – Nr. 8.

VOORONTWERPEN VAN DECREET**Indiening**

De voorzitter : De volgende voorontwerpen van decreet werden ingediend :

- Voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs VIII (VR 26/1996-1997) ;
- Voorontwerp van decreet betreffende de hervorming van de kinesitherapie-opleiding in de Vlaamse Gemeenschap (VR 27/1996-1997).

Deze voorontwerpen van decreet liggen ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

MOTIE VAN EEN GEMEENTE**Indiening**

De voorzitter : De volgende motie van een gemeente werd ingediend :

- Motie van de gemeente Overijse omtrent het kiesrecht van Europese burgers bij gemeenteraadsverkiezingen, goedgekeurd door de gemeenteraad van 15 april 1997 (DOC 97/68).

Deze motie van een gemeente ligt ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

MEDEDELING VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE RAAD**Indiening**

De voorzitter : De volgende resolutie van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad werd ingediend :

- Resolutie “waarbij de Regering wordt gevraagd alle mogelijke middelen aan te wenden om de bouw van een afvalverbrandingsoven in Drogenbos en Sint-Pieters-Leeuw te verhinde-

ren” (Nr. A-163/3 – 1996/1997), aangenomen door de Brusselse Hoofdstedelijke Raad op 18 april 1997 (DOC 97/69).

Deze resolutie van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad ligt ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

MOTIE VAN ORDE**Voorstel tot spoedbehandeling**

De voorzitter : Dames en heren, met toepassing van artikel 44 van ons Reglement heeft de heer De Roo bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de voorzitter, ik zou willen vragen om bij hoogdringendheid een voorstel van resolutie betreffende de Rwandese vluchtelingen in Zaïre aan de agenda van onze vergadering toe te voegen. Er wordt een poging gedaan om alle fracties op één lijn te krijgen met betrekking tot deze resolutie, die slechts één bladzijde beslaat.

Elke dag zien we op televisie telkens weer op welke mensonterende wijze met Rwandese vluchtelingen wordt omgegaan. Het lijkt me dan ook wenselijk dat het Vlaams Parlement daarover een verklaring aflegt.

De voorzitter : Daar één bepaalde fractie hier momenteel niet is vertegenwoordigd, stel ik voor dat we ons hierover pas vanmiddag uitspreken. (*Instemming*)

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 28 april 1993 houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht op de gemeenten – 608 (1996-1997) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet

Voorzitter

van 28 april 1993 houdende regeling, voor het Vlaams Gewest, van het administratief toezicht op de gemeenten.

De algemene bespreking is geopend.

De heer De Loor, verslaggever, heeft het woord.

De heer Herman De Loor, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, daar het over een vrij technisch ontwerp van decreet gaat, zou ik eigenlijk kunnen verwijzen naar het verslag. Toch wil ik er een paar woorden over zeggen.

Zoals velen van ons wel weten, beheert de administratie van Binnenlandse Aangelegenheden een databank met gegevens uit de begrotingen en rekeningen van de gemeenten. In het verleden werden de gegevens manueel ingevoerd. Sinds 1 januari 1995 werd een nieuwe gemeentelijke boekhouding van toepassing en werd het boekhoudsysteem van de gemeenten geïnformatiseerd. Het doel van dit ontwerp van decreet is de gemeenten te vragen om via informatiedragers rechtstreeks met de administratie van Binnenlandse Aangelegenheden te werken. Dit biedt tal van mogelijkheden op het vlak van het uitvoeren van studies en analyses en het ter beschikking stellen van allerlei informatie over gemeentefinanciën aan de gemeenten.

De algemene bespreking in commissie is vlot verlopen. Er werden geen opmerkingen gemaakt. Dit ontwerp van decreet werd met eenparigheid van stemmen goedgekeurd.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 28 april 1993 houdende regeling, voor het Vlaams Gewest, van het administratief toezicht op de gemeenten.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Artikel 7 van het decreet van 28 april 1993 houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht op de gemeenten, wordt aangevuld met het volgende lid :

"Wat de gegevens betreft die haar moeten worden toegestuurd, bepaalt de Vlaamse regering de aard van de informatiedrager en de vorm waarin die gegevens zijn vastgelegd."

– *Aangenomen.*

Artikel 3

Artikel 15 van hetzelfde decreet, wordt aangevuld met het volgende lid :

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Johan Malcorps, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en de heer Johan Sauwens betreffende de dringende behoefte aan een Vlaams urgentieprogramma ter bestrijding van de overmaat aan ozon in de troposfeer

– 549 (1996-1997) – Nrs. 1 tot 3

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Leonard Quintelier en Freddy De Vilder betreffende het Vlaams actieplan tot vermindering van het ozongehalte op leefniveau

– 578 (1996-1997) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde zijn de voorstellen van resolutie van de heer Malcorps, mevrouw De Maght-Aelbrecht en de heer Sauwens betreffende de dringende behoefte aan een Vlaams urgentieprogramma ter bestrijding van de overmaat aan ozon in de troposfeer en van de heren Quintelier en De Vilder betreffende het Vlaams actieplan tot vermindering van het ozongehalte op leefniveau, die door de commissie in samenhang werden behandeld met dien verstande dat het voorstel van resolutie van de heer Malcorps, mevrouw De Maght-Aelbrecht en de heer Sauwens als basis voor de bespreking werd genomen.

Wij volgen hier dezelfde werkwijze.

Het voorstel van resolutie van de heer Malcorps, mevrouw De Maght-Aelbrecht en de heer Sauwens betreffende de dringende behoefte aan een Vlaams urgentieprogramma ter bestrijding van de overmaat aan ozon in de troposfeer luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement

- overwegend het feit dat de afgelopen jaren in verschillende meetstations bij herhaling de kritische waarde voor het gehalte aan ozon in de onderste luchtlagen van 180 microgram/kubieke meter lucht, als vastgelegd in de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen 92/72/EEG van 21 september 1992 betreffende de verontreiniging van de lucht door ozon, werd overschreden ;
- gelet op de verantwoordelijkheid van de Vlaamse regering om maatregelen te nemen om de volksgezondheid en de kwaliteit van ons leefmilieu te waarborgen zoals nader omschreven in het besluit van de Vlaamse regering van 20 juli 1994 ;
- gelet op het feit dat de Wereldgezondheidsorganisatie waarschuwt voor schadelijke effecten voor de gezondheid vanaf het moment dat, wat de concentraties aan ozon in de lucht betreft, éénuurswaarden worden vastgesteld van 150-200 microgram/kubieke meter lucht of achtuurswaarden van 100-120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$;
- gelet op de zware ademhalingsstoornissen die bij hoogoplopende ozonconcentraties veroorzaakt worden bij mensen met astmatische aandoeningen, ouderen en kinderen ;

- gelet op het feit dat tal van wetenschappelijke studies wijzen op mogelijke gevolgen van blootstelling aan hoge ozonconcentraties voor de gezondheid op langere termijn ;
- gelet op de vaststellingen, verricht in het voorlopige rapport van het Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie in verband met de oversterfte, verbonden aan het voorkomen van een warmtegolf en fotochemische luchtverontreiniging tijdens de zomer van 1994 in België ;
- gelet op het feit dat een feitelijke aanslag op de bewegingsvrijheid van carapatiënten, ouderen en kinderen of van al wie op bepaalde tijdstippen sportieve of andere fysieke inspanningen wenst te doen, sociaal onaanvaardbaar is ;
- gelet op het feit dat schade aan planten, bijvoorbeeld landbouwgewassen, reeds optreedt bij nog lagere ozonconcentraties, namelijk bij een cumulatieve blootstelling boven de 40 ppb ozon (wat overeenkomt met een concentratie van 80 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ gedurende de daglichturen tijdens de drie maanden mei, juni en juli (de zogenaamde AOT40-waarde)) van meer dan 3000 ppb-uren en dat daardoor volgens het Milieu- en Natuurrapport Vlaanderen (MIRA 1) ernstige economische schade veroorzaakt wordt ;
- gelet op de maatregelen die in diverse Europese landen werden genomen om bij het overschrijden van kritische ozongrenswaarden, de bevolking tijdig voor te lichten én om noodmaatregelen uit te werken om zoveel mogelijk de hoge ozonconcentraties terug te dringen ;
- vraagt de Vlaamse regering om :
 - A. een volwaardig urgentieprogramma ter bestrijding van de fotochemische luchtverontreiniging op korte en op lange termijn op te stellen uiterlijk tegen 1 juni 1997 ;
 - B. de acties ter bestrijding van de fotochemische luchtverontreiniging, vastgelegd in het gewestelijk milieubeleidsplan (acties 10 tot 15), bij prioriteit uit te voeren ;
 - C. het door de Vlaamse regering op 7 februari 1996 goedgekeurde actieplan met betrekking tot de troposferische ozonproblematiek verder uit te werken tot een coherent actieplan op korte en op lange termijn ten laatste tegen 1 juni 1997 met als krachtlijnen :
 1. betreffende de informatie aan de bevolking

Voorzitter

- a) een permanente informatieverstrekking aan de bevolking te verzorgen inzake de kwaliteit van de omgevingslucht, zeker in de grotere stedelijke agglomeraties of in de nabijheid van drukke verkeersassen, wat de concentraties betreft aan ozon, ozonvoorloperstoffen als stikstofoxiden, VOS en CO en andere verontreinigende stoffen zoals SO₂, benzeen, dieselroet en kleine partikels (PM10). De informatie kan verstrekt worden via de massamedia of bijvoorbeeld door het voorzien in een permanente dienstverlening via een luchtkwaliteitstelefoon ;
 - b) de bevolking tijdig op de hoogte te brengen van de risico's voor de gezondheid, verbonden aan ozonpiekwaarden, zodra op drie meetplaatsen achtuurswaarden van 120 µg/m³ gemeld worden ;
 - c) de kwaliteit van de informatie te garanderen zodat de mensen zelf zich een volledig beeld kunnen vormen van de aard van het probleem, van de mogelijke gezondheidsrisico's die zij lopen en van de wijze waarop zij zelf kunnen bijdragen tot een afname van de vervuiling ;
2. betreffende preventieve maatregelen op korte termijn, zelf de nodige maatregelen te treffen of er bij de federale overheid via de vaste procedures van overleg op aan te dringen dat gedurende de zomerperiode (van 1 juni tot 15 september)
 - a) in overleg met de gemeenten, en in aanvulling op de maatregelen, vastgelegd in mobiliteitsconvenanten, extra inspanningen worden gedaan om het autoverkeer – zeker in de bebouwde kom en de verkeersdrukke centra – te beperken ;
 - b) sensibiliseringsacties worden opgezet en snelheidbeperkende maatregelen en controles worden ingesteld om milieuvriendelijk rijgedrag actief te ontmoedigen ;
 - c) dit wordt ondersteund door tariefverminderingen voor het spoor en de Lijn en andere extra inspanningen om meer personenverkeer en vrachtvervoer via trein, tram, bus of binnenschip te laten verlopen ;
 - d) een regeling wordt uitgewerkt waardoor werknemers, bij het overschrijden van de éénuurswaarde voor ozon van 180 µg/m³, niet verplicht kunnen worden zware fysieke arbeid in de buitenlucht te verrichten op een ogenblik dat dat wegens de aard van de luchtverontreiniging door ozon niet verantwoord zou zijn ;
3. betreffende maatregelen op de langere termijn, zelf de nodige maatregelen te treffen of er bij de federale overheid via de vaste procedures van overleg op aan te dringen dat
 - a) de internationale protocollen van Sofia en Genève betreffende emissies van de ozonvoorloperstoffen, stikstofoxiden en VOS zo snel mogelijk geratificeerd worden ;
 - b) de maatregelen, vastgelegd in het gewestelijk milieubeleidsplan, om te komen tot een vermindering van de uitstoot van de ozonvoorloperstoffen, in het bijzonder de acties 10, 11, 12 en 13, onverkort worden doorgevoerd (met onder meer de versnelde introductie van dampretoursystemen en maatregelen voor de emissies van huishoudens en industrie), ook als daarvoor wordt vooruitgelopen op Europese of internationale doelstellingen terzake ;
 - c) met name de reductiedoelstellingen voor NO_x en VOS als bepaald in het gewestelijk milieubeleidsplan bindend zijn en niet louter een indicatief of voorlopig karakter hebben ;
 4. betreffende het overleg met de federale regering :
 1. een ministeriële ozon-cel te creëren voor een permanente opvolging en coördinatie ;
 2. wat de federale bevoegdheden betreft, met spoed de verschillende noodzakelijke maatregelen voor gevolg op het overleg te agenderen.
- Het voorstel van resolutie van de heren Quitelier en De Vilder betreffende het Vlaams actieplan tot vermindering van het ozongehalte op leefniveau luidt als volgt :

Voorzitter

- overwegend het feit dat de afgelopen jaren in verschillende meetstations bij herhaling de kritische waarde voor het gehalte aan ozon in de onderste luchtlagen van 180 microgram/kubieke meter lucht, als vastgelegd in de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen 92/72/EEG van 21 september 1992 betreffende de verontreiniging van de lucht door ozon, werd overschreden ;
- gelet op de verantwoordelijkheid van de Vlaamse regering om maatregelen te nemen om de volksgezondheid en de kwaliteit van ons leefmilieu te waarborgen zoals nader omschreven in het besluit van de Vlaamse regering van 20 juli 1994 ;
- gelet op het feit dat de Wereldgezondheidsorganisatie waarschuwt voor schadelijke effecten voor de gezondheid vanaf het moment dat, wat de concentraties aan ozon in de lucht betreft, één-uurswaarden worden vastgesteld van 150-200 microgram/kubieke meter lucht of achtuurswaarden van 100-120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$;
- gelet op de zware ademhalingsstoornissen die bij hoogoplopende ozonconcentraties veroorzaakt worden bij mensen met astmatische aandoeningen, ouderen en kinderen ;
- gelet op het feit dat tal van wetenschappelijke studies wijzen op mogelijke gevolgen van blootstelling aan hoge ozonconcentraties voor de gezondheid op langere termijn ;
- gelet op de vaststellingen, verricht in het voorlopige rapport van het Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie in verband met de oversterfte, verbonden aan het voorkomen van een warmtegolf en fotochemische luchtverontreiniging tijdens de zomer van 1994 in België ;
- gelet op het feit dat een feitelijke aanslag op de bewegingsvrijheid van carapatiënten, ouderen en kinderen of van al wie op bepaalde tijdstippen sportieve of andere fysieke inspanningen wenst te doen, sociaal onaanvaardbaar is ;
- gelet op het feit dat schade aan planten, bijvoorbeeld landbouwgewassen, reeds optreedt bij nog lagere ozonconcentraties, namelijk bij een cumulatieve blootstelling boven de 40 ppb ozon (wat overeenkomt met een concentratie van 80 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ gedurende de daglichturen tijdens de drie maanden mei, juni en juli (de zogenaamde AOT40-waarde)) van meer dan 3000 ppb-uren en dat daardoor volgens het Milieu- en Natuurrapport Vlaanderen (MIRA 1) ernstige economische schade veroorzaakt wordt ;
- gelet op de maatregelen die in diverse Europese landen werden genomen om bij het overschrijden van kritische ozongrenswaarden, de bevolking tijdig voor te lichten én om noodmaatregelen uit te werken om zoveel mogelijk de hoge ozonconcentraties terug te dringen ;
- vraagt de Vlaamse regering om :
 - A. een volwaardig urgentieprogramma ter bestrijding van de fotochemische luchtverontreiniging op korte en op lange termijn op te stellen uiterlijk tegen 1 juni 1997 ;
 - B. de acties ter bestrijding van de fotochemische luchtverontreiniging, vastgelegd in het gewestelijk milieubeleidsplan (acties 10 tot 15), bij prioriteit uit te voeren ;
 - C. het door de Vlaamse regering op 7 februari 1996 goedgekeurde actieplan met betrekking tot de troposferische ozonproblematiek verder uit te werken tot een coherent actieplan op korte en op lange termijn ten laatste tegen 1 juni 1997 met als krachtlijnen :
 1. betreffende de informatie aan de bevolking
 - a) een permanente informatieverstrekking aan de bevolking te verzorgen inzake de kwaliteit van de omgevingslucht, zeker in de grotere stedelijke agglomeraties of in de nabijheid van drukke verkeersassen, wat de concentraties betreft aan ozon, ozonvoorloperstoffen als stikstofoxiden, VOS en CO en andere verontreinigende stoffen zoals SO_2 , benzeen, dieselroet en kleine partikels (PM10). De informatie kan verstrekt worden via de massamedia of bijvoorbeeld door het voorzien in een permanente dienstverlening via een luchtkwaliteitstelefoon ;
 - b) de bevolking tijdig op de hoogte te brengen van de risico's voor de gezondheid, verbonden aan ozonpiekwaarden, zodra op drie meetplaatsen achtuurswaarden van 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ gemeld worden ;
 - c) de kwaliteit van de informatie te garanderen zodat de mensen zelf zich een volledig beeld kunnen vormen van de aard van

Voorzitter

het probleem, van de mogelijke gezondheidsrisico's die zij lopen en van de wijze waarop zij zelf kunnen bijdragen tot een afname van de vervuiling ;

2. betreffende preventieve maatregelen op korte termijn, zelf de nodige maatregelen te treffen of er bij de federale overheid via de vaste procedures van overleg op aan te dringen dat gedurende de zomerperiode (van 1 juni tot 15 september)

a) in overleg met de gemeenten, en in aanvulling op de maatregelen, vastgelegd in mobiliteitsconvenanten, extra inspanningen worden gedaan om het autoverkeer – zeker in de bebouwde kom en de verkeersdrukke centra – te beperken ;

b) sensibiliseringsacties worden opgezet en snelheidbeperkende maatregelen en controles worden ingesteld om milieuvriendelijk rijgedrag actief te ontmoedigen ;

c) dit wordt ondersteund door tariefverminderingen voor het spoor en de Lijn en andere extra inspanningen om meer personenverkeer en vrachtvervoer via trein, tram, bus of binnenschip te laten verlopen ;

d) een regeling wordt uitgewerkt waardoor werknemers, bij het overschrijden van de éénuurswaarde voor ozon van $180 \mu\text{g}/\text{m}^3$, niet verplicht kunnen worden zware fysieke arbeid in de buitenlucht te verrichten op een ogenblik dat dat wegens de aard van de luchtverontreiniging door ozon niet verantwoord zou zijn ;

3. betreffende maatregelen op de langere termijn, zelf de nodige maatregelen te treffen of er bij de federale overheid via de vaste procedures van overleg op aan te dringen dat

a) de internationale protocollen van Sofia en Genève betreffende emissies van de ozonvoorloperstoffen, stikstofoxiden en VOS zo snel mogelijk geratificeerd worden ;

b) de maatregelen, vastgelegd in het gewestelijk milieubeleidsplan, om te komen tot een vermindering van de uitstoot van de ozonvoorloperstoffen, in het bijzonder de

acties 10, 11, 12 en 13, onverkort worden doorgevoerd (met onder meer de versnelde introductie van dampretoursystemen en maatregelen voor de emissies van huishoudens en industrie), ook als daarvoor wordt vooruitgelopen op Europese of internationale doelstellingen terzake ;

c) met name de reductiedoelstellingen voor NO_x en VOS als bepaald in het gewestelijk milieubeleidsplan bindend zijn en niet louter een indicatief of voorlopig karakter hebben ;

4. betreffende het overleg met de federale regering :

1. een ministeriële ozon-cel te creëren voor een permanente opvolging en coördinatie ;

2. wat de federale bevoegdheden betreft, met spoed de verschillende noodzakelijke maatregelen voor gevolg op het overleg te agenderen.

De bespreking is geopend.

De heer Maes, verslaggever, heeft het woord.

De heer Jacky Maes, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, alvorens mijn verslag aan te vatten, wil ik alle democratische fracties feliciteren. Ik denk dat daar voldoende reden toe is.

Sta me toe in het kort het ontstaan van deze resolutie te schetsen. Eerst was er het voorstel van resolutie van de heren Malcorps en Geysels over de noodzaak om zo snel mogelijk een Vlaams urgentieprogramma op te starten ter bestrijding van de te hoge ozonconcentraties in de troposfeer. Het werd ingediend op 31 juli 1995, en op 22 januari 1997 in de commissie besproken.

Er was ook nog een tweede resolutie van de heren Malcorps en Sauwens en van mevrouw De Maght en een derde resolutie van de heren Quintelier en De Vilder. Inhoudelijk verwijs ik naar de respectievelijke stukken. Procedureel werd er na 22 januari 1997 een werkgroep opgericht en werd een eerste resolutie ingetrokken. Resolutie twee en drie werden besproken op 26 maart 1997.

In de commissie is uitvoerig gedebatteerd over de twee resoluties en is men tot de vaststelling gekomen dat beide resoluties hun verdienste hebben, maar meer draagkracht krijgen als ze gezamenlijk

Maes

naar voren kunnen worden gebracht. De CVP, SP, Volksunie, VLD en Agalev dienden gezamenlijk een amendement in, waardoor we vandaag tot de voorliggende tekst komen. De inhoud van de resolutie is duidelijk genoeg weergegeven in het stuk 549, nummer 3.

Ik wens alle fracties te feliciteren die op korte termijn tot een merkwaardige samenwerking zijn gekomen. Als het goed is, mag het ook wel eens worden gezegd.

De voorzitter : De heer Quintelier heeft het woord.

De heer Leonard Quintelier (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wens namens mijn fractie onze dank uit te spreken aan de verslaggever. We zijn ook verheugd over de positieve werking in de commissievergadering.

Mijn fractie kon zich in grote lijnen terugvinden in het voorstel van de heren Malcorps en Geysels. Vooral tijdens de opbouwende gesprekken en discussies in de commissie voor Leefmilieu en na het horen van de bevoegde ambtenaren, zijn we tot een eensgezind standpunt gekomen.

Het voorstel van resolutie dat ik samen met de heer De Vilder heb ingediend, legt vooral de nadruk op het door de Vlaamse regering op 7 februari 1996 goedgekeurde actieplan met betrekking tot de troposferische ozonproblemen, op de acties opgenomen in het nieuw Gewestelijk Milieubeleidsplan en op een brede en structurele aanpak die noodzakelijk is om tot positieve resultaten te komen.

De nadruk wordt ook gelegd op verkeersbeperkende maatregelen die gedurende de hele zomerperiode noodzakelijk zijn. Die maatregelen zijn gekoppeld en moeten worden gekoppeld aan een sensibiliseringscampagne die noodzakelijk is om het rijgedrag, vooral in de steden, onder controle te krijgen. We hebben ook de nadruk gelegd op een intens en permanent overleg met federale en Europese overheden. Het oprichten van een ozoncel leek ons noodzakelijk. We hebben ook overwogen om drempelwaarden te bepalen die niet mogen worden overschreden bij zware arbeid in open lucht op momenten van hoge ozonconcentratie. We zijn dan ook heel verheugd dat in de commissie belangrijke elementen van ons voorstel unaniem als amendementen zijn aanvaard.

De voorzitter : De heer De Vilder heeft het woord.

De heer Freddy De Vilder (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, aangezien de datum waarop wij de resolutie willen laten ingaan, met rasse schreden nadert, zal ik zeer kort zijn. De problematiek sleept trouwens al heel lang aan. Het overwicht van ozon in de troposfeer is een oud gegeven. Reeds in 1990 heb ik in de Oost-Vlaamse provincieraad aangedrongen op een gestructureerd overleg en actieplan voor de piekmomenten in de Gentse Kanaalzone. Zeven jaar later buigen wij ons hier over een urgentieplan voor Vlaanderen, en dat is volgens onze fractie hoognodig om de volksgezondheid veilig te stellen. Vooral astmapatiënten, kinderen en oudere mensen dienen speciaal te worden beschermd.

De kritische grenswaarden worden te vaak overschreden. In de nieuwe, geamendeerde resolutie is dan ook een pakket van maatregelen opgenomen die gaan van informatie, preventie op korte termijn, tot maatregelen op langere termijn en samenwerking met de federale overheid. Alle mogelijke oplossingen voor de complexe ozonproblemen liggen er dus in vervat. Men verwijst zowel naar de internationale protocollen van Sofia, die zo snel mogelijk moeten worden geratificeerd, als naar de maatregelen in het gewestelijk milieubeleidsplan. Ik hoop van harte dat deze resolutie een integrale aanpak inluidt en de problematiek opnieuw de aandacht geeft die ze verdient. De SP-fractie zal het voorliggende geamendeerde voorstel van resolutie volmondig steunen.

De voorzitter : Mevrouw Raskin heeft het woord.

Mevrouw Gerda Raskin : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de kwaliteit van onze Vlaamse leefomgeving was altijd een van de grote bekommernissen van de Volksunie. We zijn dan ook zeer tevreden met de resolutie die nu voorligt. Het wordt tijd dat de Vlaamse regering overgaat tot daden om het ozongehalte in de troposfeer te verminderen.

Ik herhaal hier uitdrukkelijk de woorden die in de twee oorspronkelijk ingediende resoluties werden gebruikt. Het verheugt ons dat de fracties uit meerderheid en oppositie in de commissie de krachten bundelden in één voorstel. Ik heb tijdens mijn korte loopbaan ondervonden dat dit zeker niet evident is in het Vlaams Parlement. Iedereen hier is er dus van overtuigd dat gezondheidsproblemen door het te hoge ozongehalte van die aard en grootte zijn dat alleen een resolutie die door alle parlementsleden en fracties wordt ondersteund, voldoende draagkracht zou hebben.

Raskin

De maatregelen die gevraagd worden, zijn uiterst dringend. De zomer staat voor de deur en we weten dat de problemen dan alleen maar verergeren. De Vlaamse regering zal dus vandaag nog moeten beginnen met de uitwerking van de gevraagde acties : informatief, preventief op korte en lange termijn en federaal overleg.

Ik wil uitdrukkelijk de aandacht vestigen op de maatregelen die rechtstreeks verband houden met ons problematische mobiliteitssysteem. Allerhande recente onderzoeken wijzen uit dat de auto nog altijd koning is en dat het openbaar vervoer eigenlijk nergens staat. Dit is niet nieuw. Het is alleen maar de bevestiging van het feit dat de beleidsvoerders er nog altijd niet in geslaagd zijn om hierin verandering te brengen, of dat het beleid nog altijd niet de juiste maatregelen nam om hierin verandering te brengen. Deze resolutie drukt ons nog maar eens met de neus op de feiten. Alleen ingrijpende, vernieuwende ingrepen leiden tot het resultaat dat we voor ogen hebben, namelijk een gezondere leefomgeving.

We zijn er ons allen van bewust dat uitstel niet meer kan, dat de kop in het zand steken niet tot oplossingen leidt. Onze fractie keurt deze resolutie uiteraard goed. We zullen ook met argusogen de uitvoering van de gevraagde maatregelen opvolgen. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps (*Op de tribune*) : Ik ben ook erg blij dat we in de commissie voor leefmilieu en Natuurbehoud tot één tekst kwamen. De tekst die de commissie aannam en waarover straks gestemd wordt, namelijk stuk 549, nummer 3, biedt een goede synthese van het debat in de commissie over de maatregelen die nodig zijn om de ozonvervuiling op korte en lange termijn aan te pakken.

Toen ik vorige week de agenda voor deze plenaire zitting las en even door het raam keek, leek het wel erg cynisch om over ozonpieken op warme zomerdagen te piekeren. Maar het tij kan snel keren. Hoewel het vandaag regent, werd er voor de volgende dagen toch mooi weer voorspeld. De risicoperiode komt er weer aan. Niet dat ik me zat te verkneukelen in afwachting van de eerste ozonpiek. Verre van. Het is een jammerlijk gegeven dat we ons bij de eerste warme dagen onmiddellijk weer zorgen moeten maken over gezondheidsproblemen voor ouderen of kinderen door een teveel aan ozon in onze onmiddellijke omgeving.

Het lijkt soms wat onwezenlijk als men het over de concrete band tussen milieu- en gezondheidsproblemen heeft. Het gaat veeleer om een indirecte band, effecten op langere termijn, statistische gegevens. Maar daarom is deze band niet minder reëel. Ik zal niet alle referenties herhalen die ik in de commissie aanhaalde, maar ik wil toch even stilstaan bij het rapport van het Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie dat in december verscheen. Het is onbegrijpelijk dat dit rapport zo weinig publieke aandacht kreeg.

Sta me toe eerst het geheugen even op te frissen. In 1995 kwam het IHE met een voorlopig rapport over de zomer van 1994 op de proppen. Daarin werd melding gemaakt van een oversterfte van 1.126 mensen door hitte, maar vooral ook door hoge ozonconcentraties. Dit rapport joeg een lichte schokgolf door de wetenschappelijke wereld. In de zomer van 1994 stierven 1.226 mensen méér dan gemiddeld in diezelfde periode van het jaar tussen 1985 en 1993. Zeer opmerkelijk daarbij was dat er een aantoonbare band was met de hitte en – vooral – met de ozonpieken. Federaal minister Colla bestelde daarop een nieuwe studie om deze toch schokkende gegevens te verifiëren, iets wat ondertussen is gebeurd. De resultaten en ontvullende bevindingen vindt u in het rapport van december 1996.

De dagelijkse mortaliteit van oudere mensen bij bepaalde temperaturen was – zo blijkt – eerder te wijten aan de ozonvervuiling dan aan de hitte. Tussen de 15 en de 20 graden Celsius was de ozonvervuiling de belangrijkste oorzaak van het toegenomen aantal sterfgevallen. Boven de 20 graden Celsius speelden beide factoren een even belangrijke rol. Voor 1995 telde men dan een oversterfte van 971 mensen. In 1995 bleek dat de ozonconcentraties van de dag voordien de beste voorspellingsfactor zijn van de mortaliteit van mensen boven de 65 jaar. Dit houdt een belangrijke bevestiging in van het feit dat een hoge blootstelling aan ozon een belangrijke omgevingsfactor is die een verhoogde mortaliteit kan veroorzaken, zo stellen de onderzoekers het sec.

Uiteraard spreken we dan over statistische gegevens. Het cynische woord oversterfte alleen al spreekt tot de verbeelding. Maar opgelet : het gaat niet – zoals men soms laat uitschijnen – om verzwakte oudere mensen die alleen maar wat vroeger zijn gestorven door hitte of ozonconcentraties. Met dit na-ijleffect – als ik het zo eerbiedig mag noemen – werd rekening gehouden. Het gaat wel degelijk om mensen die vroeger sterven dan verwacht

Malcorps

of noodzakelijk, over de inkorting van de reële levensverwachting.

Naast ouderen vormen ook kinderen een bijzondere risicogroep. Ik heb in de commissie verwezen naar recent Amerikaans onderzoek naar het verband tussen uitlaatgassen van auto's en de aantasting van immuniteitscellen, dus van de afweer bij zeer jonge kinderen. Dit fenomeen zou ook een verklaring zijn voor het toenemend aantal gevallen van astma en allergie dat in de VS wordt vastgesteld bij kinderen. De onderzoekers Henry Gong en William Linn legden rechtstreeks het verband tussen ozonvervuiling en de verminderde afweer bij kinderen. Hieromtrent zal zeker nog veel meer wetenschappelijk onderzoek moeten gebeuren.

Op grond van wetenschappelijke publicaties werden inmiddels twee zaken duidelijk aangetoond. Ten eerste werkt luchtvervuiling vormen van astma en hooikoorts sterk in de hand, zeker bij kinderen die kwetsbaarder zijn dan volwassenen. Men spreekt in dit verband over het triggereffect: het verergeren van de symptomen die reeds aanwezig zijn. Een tweede en nog belangrijkere vaststelling is dat vervuilende stoffen zoals dieselroet, stikstofdioxide en dus ook ozon, de opbouw van een natuurlijke weerstand tegen allergenen verstoren, waardoor ze ook rechtstreeks astma en allergieën veroorzaken. Dat geldt zeker voor de giftige cocktail van al deze stoffen samen, die we in de praktijk inademen. Daaraan moet worden toegevoegd dat kinderen die cocktail in grotere hoeveelheden binnenkrijgen, omdat heel wat vervuiling in het drukke stadsverkeer zich afspeelt op kinderneushoogte, zodat een kind in een buggy bijvoorbeeld de volle laag krijgt. Dergelijke concentraties worden door onze automatische meetnetten voor luchtvervuiling niet geregistreerd.

Ten slotte lopen niet alleen bepaalde risicogroepen meer gevaar. Naast de ouderen en de kinderen zijn er ook nog de CARA-patiënten. Het is ondertussen voldoende bekend dat ieder van ons er goed aan doet fysieke inspanning te vermijden wanneer er veel ozon in de lucht hangt. Op dit ogenblik is er nog een wetenschappelijke discussie gaande over de effecten op lange termijn van blootstelling aan lagere ozonconcentraties.

Ik bied mijn excuses aan aan de collega's die dit verhaal van mij al moesten aanhoren, maar ik vind het nodig om nog eens duidelijk op de gezondheidsrisico's te wijzen alvorens een aantal van de voorgestelde maatregelen te overlopen. Ik volg nu

verder de tekst van de gezamenlijk overeengekomen resolutie.

De resolutie vraagt een overtuigend ozon-actieplan. Dat betekent niet dat we van nul moeten vertrekken. Vorig jaar werden, ook onder zachte druk soms, de eerste ozonplannen gelanceerd, zowel op Vlaams als op federaal niveau. U kent de groene kritiek op de eerste plannen. De nadruk lag te veel op alleen maar informeren, vertellen dat men bij hoge ozonpieken best de kinderen niet buiten laat spelen, best geen zware arbeid of sport doet. Men moet wachten tot de ozonbui overwaait.

Dat vonden wij te mager. Zelfs de ozonfolder die werd rondgedeeld bood weinig echte informatie. Er stonden zelfs geen telefoonnummers in om meer informatie te krijgen. Ik heb de Vlaamse en de Waalse ozonfolders hier bij mij. Als we ze vergelijken, dan blijkt dat wat we zelf doen niet altijd beter is.

Intussen is ook een heel pakket aan maatregelen opgenomen in MINA-2. Ik zeg dus niet dat er niets is gebeurd. De bedoeling van deze nieuwe resolutie is om op basis van wat reeds aan initiatieven genomen werd of gepland is, voor deze zomer een meer slagkrachtig ozonplan te lanceren.

Wat we zeker kunnen doen is meer zorg besteden aan de informatie. Veel mensen beseffen nauwelijks de ernst van het probleem. Uiteraard moeten we ook geen paniek zaaien of te pas en te onpas aan de alarmbel trekken. De mensen hebben wel het recht te weten welke reële risico's ze lopen. Op basis van het advies van de heer Dumont van Ircel – die ik bij deze ook wil bedanken voor zijn geduld en opbouwende kritiek – hebben we gekozen voor de drempelwaarde van 120 microgram per kubieke meter als achtuurswaarde op drie meetplaatsen. Dit is de drempelwaarde om de bevolking te waarschuwen. Ik geloof sterk in de deze grenswaarde, omdat we daardoor een voorsprong nemen op de regelgeving die op Europees en internationaal vlak nog in de maak is.

Een concreet hulpmiddel om mensen te informeren is een luchtkwaliteitstelefoon waar men permanent terecht kan voor informatie over de luchtkwaliteit. Het verheugt me dat men me volgt in de suggestie om deze dienstverlening niet te beperken tot alleen ozon of de voorloperstoffen van ozon. Er is ook voorzien dat we de mensen zullen voorlichten over vervuilingsspieken van zwaveldioxide, benzene, dieselroet of de beruchte kleine partikels PM 10 waar in het buitenland steeds meer om te doen is.

Malcorps

Er zijn ook nog de preventieve maatregelen op korte termijn. Dit deel van de resolutie zorgde voor de meeste discussie. Het leek er sterk op in het recente verleden dat men vanuit sommige hoeken wou laten uitschijnen dat we alleen iets kunnen doen op lange termijn en op Europese schaal. Uiteraard is dit ten dele juist. Maar het is niet juist dat maatregelen op korte termijn en alleen in Vlaanderen geen effect zouden hebben. Ik ga niet opnieuw het hele verhaal doen van de Duitse studie van het Umwelt und Prognose Instituut waar men op basis van computerberekeningen op verzamelde ozonmetingen in heel Duitsland gedurende veel jaren, kon bewijzen dat na anderhalve dag minder verkeer de ozonconcentraties merkbaar afnamen. Vooral de gevaarlijkste ozonpieken namen opmerkelijk af.

We raakten het in de commissie eens over het feit dat maatregelen op korte termijn maar zin hadden als men minstens koos voor maatregelen voor een zomer lang. Het voortdurend aan- en afblazen van ozonalarm zou zelfs het omgekeerd effect kunnen hebben. Als we iets willen doen aan de ozonvervuiling op korte termijn, moeten we tijdens de zomermaanden gas terugnemen – letterlijk dan. Vooral het autoverkeer blijkt de grootste concentraties te spuien van stikstofdioxide en vluchtige organische stoffen die samen ozon vormen. Dit neem niet weg dat ook in de industrie en in de omgang met solventen thuis omzichtiger moet worden omgesprongen.

Daarom houd ik dit pleidooi voor een beperking van het autoverkeer, zeker in verkeersdrukte centra. Dit is de verantwoordelijkheid van de gewesten en van het federaal niveau, maar ook van de gemeenten. Gemeenten en steden kunnen het voortouw nemen in het stimuleren van het fietsverkeer met duurzaamheidsambtenaren of fietsambtenaren. De stad Hasselt gaat de eenzame fietser belonen met bonnetjes die worden aangeboden door de plaatselijke middenstand. Mieke Vogels kruipt samen met Sas Van Ooveroy op de tandem om Antwerpenaars en Gentenaars aan het fietsen te krijgen. Zelfs Ward Beysen zal er binnenkort moeten aan geloven.

Deze ozonresolutie stemmen in de week van de zachte weggebruiker heeft overigens een bijzondere symbolische waarde. Op lokaal niveau zijn dus wel degelijk concrete preventieve maatregelen mogelijk. De heren Quintelier en De Vilder pleiten in dit verband om de snelheid van het verkeer in de bebouwde kom heel de zomer lang te beperken tot

30 km per uur. De auto thuis laten of parkeren aan de rand van de stad en kiezen voor openbaar vervoer is nog beter.

In de resolutie vragen we concreet dat de spoorwegen opnieuw een inspanning zouden doen en ditmaal ook De Lijn. Daarbij moet het de bedoeling zijn om effectief meer mensen uit de auto te krijgen en naar het openbaar vervoer te trekken.

Deze voorstellen willen geen afbreuk doen aan de waarde van de mobiliteitsconvenants die nu op vele plaatsen in onderhandeling of al afgesloten zijn. Wel wordt in de resolutie duidelijk gezegd dat er meer nodig is.

Een laatste actie op korte termijn situeert zich vooral op het federale niveau. Ik ben wel gelukkig dat we hieromtrent een duidelijke vingerwijzing in de tekst hebben opgenomen. Bij hoge ozonconcentraties is het onverantwoord om zware fysieke arbeid te verrichten in open lucht. Maar veel werknemers, bouwvakkers bijvoorbeeld, hebben op dat moment geen keuze. In het ARAB is een norm opgenomen voor ozonconcentraties op de werkplaats, binnen dus. Maar buiten is men niet beschermd. Artikel 148 decies van ARAB inzake overmatige koude, hitte of vochtigheid zou in deze zin kunnen worden aangepast. De Vlaamse overheid kan hier niet rechtstreeks ingrijpen, maar vanuit onze bevoegdheid voor preventie, gezondheid en milieu, kunnen we wel een sterke vingerwijzing geven naar het federale niveau.

Tenslotte zijn er de maatregelen op lange termijn. Terecht wordt daarbij verwezen naar de acties waarin is voorzien in MINA-2. Maar een aantal van deze acties, ook aangehaald in de resolutie, zijn door de regering niet bindend genoemd, vooral de acties die een concrete invulling geven aan een reductieprogramma voor vluchtige organische stoffen. Waarschijnlijk gaat men ervan uit dat deze acties in het verlengde liggen van inspanningen die binnenkort te verwachten zijn in het kader van internationale regelgeving. Persoonlijk vind ik niet dat we steeds moeten afwachten wat er beweegt op Europees niveau of bij buurlanden. Ik meen dat we ook al eens het voortouw mogen nemen en onze Europese vrienden tot enige spoed mogen aanzetten, tegen bepaalde lobby's in. Ik vind deze sfeer ook in de resolutie terug en vind dit zeer verheugend.

Positief in het pakket maatregelen van MINA-2 is dat de nadruk uitdrukkelijk wordt gelegd op de beheersing van het verkeersvolume, namelijk in actie nummer 15. Dit is een hele stap vooruit ten

Malcorps

opzichte van de eerste versie van MINA-2, waarin dit item gedeeltelijk was verwaarloosd. Als we op lange termijn de achtergrondwaarden van ozon, maar ook veel andere vormen van luchtvervuiling willen terugdringen, zal een heuse trendbreuk in de mobiliteit nodig zijn. Daarvoor moeten er meer middelen komen en zal nog enige discussie nodig zijn.

Samengevat, collega's, ben ik erg gelukkig met de voorliggende tekst. Ik hoop dat op basis van de hier uitgezette lijnen de verschillende uitvoerende overheden, namelijk het Vlaamse Gewest, de federale overheid en de gemeenten, hun verantwoordelijkheid zullen opnemen. Maar laten we ons geen illusies maken. De ozonpieken en de waarschuwingen zullen niet onmiddellijk ophouden te bestaan. De vervuiling die jaren is opgehoopt, kan niet op enkele maanden tijd als sneeuw voor de zon verdwijnen.

Laten we hopen dat met de maatregelen die nu worden voorgesteld, toch een keerpunt wordt bereikt. Zo kunnen we binnen een aantal jaren zeggen : 't is weer voorbij die mooie zomer en we hebben geen ozonalarm gekend. Laat ons hopen dat we dit kunnen zeggen, niet omdat het een kwakkelzomer was, maar omdat het een stralende zomer was, zonder één vuiltje aan de lucht. (*Applaus bij AGALEV*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie van de heer Malcorps, mevrouw De Maght-Aelbrecht en de heer Sauvens houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 10.44 uur.*

BIJLAGE

MONDELINGE VRAGEN

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van dinsdag 22 april 1997

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Ludo Sannen tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de inplanting van een nieuw winkelcentrum, De Maastrichter Ster, in Riemst

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De groep De Vincentius heeft bij het gemeentebestuur van Riemst een aanvraag ingediend tot herziening van het gewestplan. Deze herziening betreft de bouw van een winkelcentrum van 42.200 m² en een parking van 45.000 m² voor 2.000 voertuigen.

De gemeente heeft de opdracht gegeven tot het opstellen van een mobiliteitseffectenstudie die intussen voltooid is. Uit de studie blijkt dat de bezoekersaantallen een daling van de leefbaarheid langs de Maastrichtersteenweg in Vroenhoven en het dichtslibben van de wegen op vrijdagavond en zaterdagmiddag tot gevolg zullen hebben. De lokale bevolking, op de dorpsraad van Zichen-Zussen-Bolder na, reageert ronduit negatief. Ook de gemeentebesturen van Lanaken en Maastricht hebben op vraag van de gemeente Riemst reeds een negatief advies gegeven.

De spreker verwijst naar een motie die op voorstel van de heren Bruno Tobback en Marc Olivier op 24 april 1996 werd goedgekeurd (stuk 270 (1995-1996) – Nrs. 1 en 2). De motie roept op tot een restrictief beleid wat de inplanting van winkelcentra betreft. De motie sluit ook aan bij het voornemen tot kernversterking dat in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen is opgenomen. De spreker verwijst ten slotte naar de recente beslissing van de Vlaamse regering met betrekking tot het oprichten van een fonds voor de binnenstedelijke commerciële centra.

Heeft bovengenoemde aanvraag tot gewestplanwijziging de minister bevoegd voor ruimtelijke ordening al bereikt ? Zo ja, zal de minister het gewestplan in herziening stellen ?

2. Antwoord van de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening

De administratie noch de minister zijn tot op heden expliciet gevat door een vraag om gewestplanwijziging voor het oprichten van een winkelcentrum te Vroenhoven-Riemst.

Ten gronde is de minister wel van mening dat een dergelijk grootschalig winkelcentrum niet bij een kern van het buitengebied kan voorzien worden. Hij overweegt dan ook geen gewestplanwijziging in deze aangelegenheid.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van dinsdag 22 april 1997

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Johan Malcorps tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de herinrichting van het Martelarenplein vóór het station in Leuven

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De vraagsteller wijst erop dat er voor de herinrichting van het Martelarenplein vóór het station van Leuven, maar liefst 750 miljoen frank wordt uitgegeven door het gewest, de stad, de NMBS en De Lijn samen. Samen met andere inrichtingswerken zou het volgens de spreker zelfs om anderhalf miljard gaan. In het indicatief driejarenprogramma is van de gewestbegroting voor 1997 424 miljoen frank voorzien. Het grootste deel van deze middelen gaat naar de bouw van een autotunnel tussen de Tiense- en de Diestsevest en naar de aanleg van een parking onder het Martelarenplein voor 380 wagens. Als daar ook de 700 parkeerplaatsen voorzien onder het nieuwe provinciehuis aan de Tiensevest bijgerekend worden, zo stelt de spreker, dan betekent dit dat er in totaal een goede 1000 parkeerplaatsen bij zullen komen.

Volgens de vraagsteller hebben heel wat Leuvenaars en comités actief op het vlak van verkeersleefbaarheid de grootste vragen bij deze mega-investering. Ook binnen de groep van opdrachtgevers en studie bureaus zouden in toenemende mate vragen worden gesteld bij dit project. Dit onder meer omdat het project indruist tegen de plannen om een 'park and ride'-station te bouwen verder weg van de stad, bijvoorbeeld aan het AC-motel op de E40 of aan het Vuntcomplex op de A2. Gevreesd wordt dat een parking onder het Martelarenplein enkel maar meer verkeer zal aantrekken. Het plan dreigt het verkeerskluwen in de buurt van het station te doen toenemen, terwijl er geen garanties zijn dat het stationsplein effectief verkeersarm zal worden. Volgens de spreker zal door de aanleg van de tunnel het idee voor de automobilisten worden versterkt dat ze zich op een snelweg bevinden, wat schril in tegenspraak is met het doel om het verkeer op de bewoonde vesten af

te remmen. Enkel vóór het station wordt het immers veiliger om over te steken, terwijl overal elders op de vesten de onveiligheid zal toenemen.

Daarom legt de spreker de volgende vragen voor aan de minister : Zijn deze prestige-plannen niet flagrant in tegenspraak met het ontwerp-structuurplan, dat de bewoonde vesten van Leuven – in tegenstelling tot de noordelijke ring die een statuut krijgt van primaire weg van categorie II – het statuut geeft van een secundaire weg en waar de weg-inrichting dus in functie dient te staan van de verkeersveiligheid- en leefbaarheid ? Is het gevaar niet reëel dat de NMBS en De Lijn de concurrentie tegen zichzelf mee helpen financieren door het helpen creëren van een overcapaciteit aan parkeerplaatsen voor auto's ? Betekent deze mega-investering geen drooglegging van de budgetten voor broodnodige projecten inzake verkeersveiligheid – onder meer doortochtprojecten – in de rest van Leuven en Vlaams-Brabant ?

2. Antwoord van de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening

Op de eerste vraag antwoordt de minister dat door het doorgaand verkeer ondergronds te brengen de mogelijkheid wordt gecreëerd om het stationsplein als verblijfszone in te richten en bovendien voorzieningen voor het openbaar vervoer te begunstigen. Het feit dat de tunnel slechts één strook per rijrichting telt, vermijdt volgens de minister dat hij te veel privévervoer zou aantrekken.

Wat de tweede vraag betreft stelt de minister dat er, voorafgaand aan het project tot herinrichting van het stationsplein, een uitgebreide verkeersstudie werd gemaakt. Omwille van de vrees dat een overaanbod aan parkeerplaatsen het gebruik van het openbaar vervoer nadelig zou kunnen beïnvloeden, zal de ondergrondse parkeercapaciteit beperkt blijven tot 300 plaatsen.

Dit alles past volgens de minister in het totale parkeerbeleid van de stad Leuven. Hij verwijst daarbij ook naar het mobiliteitsconvenant met De Lijn.

In verband met de derde vraag wijst de minister erop dat het project enkel tot stand kon komen door het samenvoegen van de budgetten van de verschillende partners. Dit project zal volgens hem voor alle partijen een meerwaarde opleveren die aparte investeringen niet tot stand zouden kunnen brengen.

3. Replieken

De minister ontkent dus, aldus de vraagsteller, dat er – mede rekening houdend met de 700 parkeerplaatsen onder het nog te bouwen provinciehuis – in totaal 1000 nieuwe parkeerplaatsen zullen bijkomen. Volgens de minister is er, bij zijn weten, inderdaad enkel sprake van 300 nieuwe parkeerplaatsen.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van dinsdag 22 april 1997

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

**Mondelinge vraag van de heer Etienne Van Vae-
renbergh tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams
minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruim-
telijke Ordening, over de verkeersveiligheid van de
Ninoofsesteenweg (N8) tussen Ninove en Brussel**

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De vraagsteller stelt dat de minister naar aanleiding van een aantal verkeersongevallen die zich hebben voorgedaan op de Ninoofsesteenweg N8, verklaard heeft dat hij de diensten van de Wegen Vlaams-Brabant opdracht heeft gegeven dringend maatregelen te treffen.

De betrokken gemeentebesturen werden aangeschreven en hun advies werd gevraagd over het aanbrengen van een middenberm in het verlengde van de middenberm die reeds aangelegd is tussen de Ring rond Brussel en Spanuit te Schepdaal-Dilbeek. Zo'n middenberm komt echter neer op een bevoordeling van de harde weggebruiker.

In tegenstelling tot de maatregelen die getroffen werden en die niet alleen het aanbrengen van een middenberm inhielden, maar ook het aanbrengen van een voet- en fietspad, wordt in dit voet- en fietspad niet voorzien op het gedeelte Spanuit-Ninove.

De spreker stelt de volgende vragen aan de minister :

- Welke zijn de motieven om voor het vak Spanuit-Ninove slechts in een middenberm te voorzien en geen voet- en fietspad aan te leggen ?
- Komt er op termijn wel degelijk nog een voet- en fietspad ?

2. Antwoord van de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening

De minister antwoordt dat tengevolge de vele dodelijke ongevallen en op vraag van de actiecomités besloten werd om voorlopige veiligheidsmaatregelen te treffen. Deze zouden bestaan in de onmiddellijke aanleg van een betonnen middengeleider, die slechts onderbroken wordt ter hoogte van de kruispunten met verkeerslichten en een snelheidsbeperking tot 70 km/h. Deze werken worden voorzien voor eind 1997 op het vak Spanuit – grens Oost-Vlaanderen. Terzelfdertijd zal getracht worden de nodige ont-eigeningen te verwezenlijken voor de aanleg van terugkeerpunten.

De definitieve modernisering is opgenomen in het programma 1998 voor het vak Spanuit-Eisering en na 1999 voor het vak Eisering – Oost-Vlaanderen. Uiteraard zullen op dat ogenblik ook de fietspaden worden ingeschreven. De aanleg van voetpaden dient door de betrokken gemeenten te gebeuren. De minister merkt daarbij op dat deze aanleg pas kan gebeuren na de noodzakelijke ont-eigeningen.

De aanleg van een middenberm is dus alleen ingegeven door de recente ongevallenreeks en de ontbrekende fiets- en voetpaden worden binnen de kortst mogelijke tijd aangelegd.

3. Replieken

De vraagsteller merkt op dat er wel tal van verkeerslichten zijn, maar dat die niet staan op plaatsen waar er frequent ongevallen gebeuren. Volgens hem dient men ook te vermijden dat het sluipverkeer zou worden geactiveerd.

De minister neemt nota van deze laatste opmerking en zal dit verder laten onderzoeken. Hij verduidelijkt nog dat het onderzoek tot aanpassing van de Ninoofsesteenweg ook betrekking heeft op het gedeelte dat in Oost-Vlaanderen ligt om een eenvormigheid te bekomen.

- *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van dinsdag 22 april 1997

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Frans Wymeersch tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de mogelijke initiatieven van de Regie der Luchtwegen in en rond Zaventem met betrekking tot de aanwezigheid van installaties voor reisduiven

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De Regie der Luchtwegen (RLW) stuurt in verband met bestaande en/of nieuwe duiveninstallaties aan op een wetswijziging op federaal vlak en tevens op een aanpassing van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV).

Op dit ogenblik gaat het in totaal om 367 bestaande duiveninstallaties, verspreid over de gemeente Zaventem en aanpalende gemeenten (Machelen, Diegem, Nossegem, Sterrebeek, Sint-Stevens-Woluwe, Steenokkerzeel, Melsbroek, Perk, Kortenberg, Erps-Kwerps, Meerbeek, Everberg, Kraainem, Wezembeek-Oppem, Evere en Sint-Lambrechts-Woluwe).

Het initiatief van de RLW wekt enige verwondering vermits het bestand van duivenliefhebbers en van duiveninstallaties de jongste jaren sterk is afgenomen. Bovendien is het initiatief enkel gericht tegen reisduiven en niet tegen andere vogels waarop men minder vat heeft. Blijkbaar heeft men ook minder bezwaren tegen de tienduizenden duiven die wekelijks gelost worden in het kader van wedstrijden.

Heeft de minister reeds een vraag ontvangen van de RLW met het oog op een aanpassing van het RSV ? Heeft de RLW werkelijk een bezwaarschrift ingediend ? Kent de minister de omvang van het probleem ? Is hij bereid om samen met de Vlaamse minister van Cultuur de verdediging van deze typische Vlaamse amateursport op zich te nemen ? Heeft de minister over deze aangelegenheid reeds contacten gehad met de federale overheid ?

2. Antwoord van de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening

De minister antwoordt dat hij van de federale bevoegde minister nog geen aanvraag tot aanpassing van de wetgeving, met betrekking tot de inplanting van duivenhokken, heeft ontvangen.

Met betrekking tot de eventueel ingediende bezwaarschriften meldt hij dat de RLW op 27 februari 1997 een bezwaarschrift heeft neergelegd op het RSV. Het bezwaarschrift heeft betrekking op :

- de hoogte van eventueel te bouwen constructies rond de luchthaven ;
- de beveiliging van de navigatie-, radar- en communicatiesystemen van de luchthaven ;
- de beveiliging van het luchtruim.

De twee laatste punten hebben ongetwijfeld betrekking op het houden van onder meer reisduiven in de omgeving van de luchthaven. De RLW dringt tevens aan op beperkingen inzake stortplaatsen, wellicht gelet op de aanwezigheid van meeuwen in de omgeving van stortplaatsen.

Er dient aangestipt dat de regelgeving terzake een federale aangelegenheid is en dat de voorgestelde maatregelen hoofdzakelijk ingegeven zijn door veiligheidsoverwegingen, mede in het belang van de diverse betrokken duivenliefhebbers die het risico kunnen lopen hun geliefde gevleugelde dieren te verliezen.

De minister is zich terdege bewust van de omvang van het probleem en is van oordeel dat deze aangelegenheid in eerste instantie vanuit de invalshoek “veiligheid” moet worden bekeken.

In ieder geval moet ook voor dit probleem de voorziene procedure worden gevolgd en moet Vlacoro het ingediende bezwaarschrift van de RLW ten gronde onderzoeken.

In afwachting van dit onderzoek kan de minister over deze aangelegenheid geen definitieve uitspraak doen.

3. Replieken

De vraagsteller betwijfelt dat er ook veiligheids-overwegingen meespelen ten behoeve van de eigenaars van de duiven. Hij wijst erop dat het aantal

reisduiven sterk is afgenomen. Bovendien gaan de duiven automatisch op de vlucht als zij straalmotoren horen. De spreker vermoedt dat er vanwege de RLW andere motieven meespelen.

De minister antwoordt dat hij met alle elementen rekening zal houden op het ogenblik dat er over deze aangelegenheid met hem contact wordt opgenomen. Vooralsnog is dat evenwel nog niet het geval geweest.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van dinsdag 22 april 1997

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de mogelijke bouw van een tweede Scheldebrug voor de N16 in Klein-Brabant

Mondelinge vraag van de heer Jos De Meyer tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de ontubbeling van de Scheldebrug tussen Temse en Bornem

1. Uiteenzetting door de vraagstellers

De heer Luk Van Nieuwenhuysen herinnert eraan dat de minister naar aanleiding van een recent bezoek aan Klein-Brabant verklaarde dat er geen beslissing kan genomen worden inzake de mogelijke bouw van een tweede Scheldebrug zonder voorafgaande studies. Volgens de spreker zijn er in dit verband drie mogelijke beleidsopties : ofwel wordt enkel de brug zelf ontubbelled, ofwel wordt de brug ontubbelled en wordt de N16 tussen Mechelen en Sint-Niklaas tegelijkertijd omgevormd tot een autoweg, ofwel wordt het openbaar vervoer tussen die twee steden, voornamelijk het spoorverkeer, beter uitgebouwd. De minister zelf heeft volgens de spreker reeds laten verstaan dat hij het meest voelt voor die derde oplossing. De spreker vraagt zich nochtans af of die derde optie realistisch is, rekening houdend enerzijds met het feit dat de Vlaamse overheid weinig vat heeft op het beleid van de NMBS en anderzijds met de verdere uitbouw van de Waaslandhaven, die het verkeer tussen Mechelen en Sint-Niklaas nog meer zal doen toenemen.

Concreet wil de spreker van de minister een antwoord op de volgende vragen :

- (1) Zijn er reeds studies lopend inzake een mogelijke tweede Scheldebrug ?
- (2) Hoe denkt de minister de verdere uitbouw van het openbaar vervoer in de regio in de hand te werken ?

- (3) Binnen welke termijn zal de minister een oplossing uitwerken voor het steeds nijpender wordende probleem van de dagelijkse opstoppingen aan de brug van de N16 over de Schelde ?

De heer Jos De Meyer vraagt aandacht voor dit aanslepende probleem vanuit een bekommernis om de verkeersproblematiek en in het bijzonder om de eisen die het moderne wegverkeer stelt aan de weginfrastructuur. De spreker vestigt daarbij de aandacht op wat hij een belangrijke toekomstgerichte oplossing noemt, namelijk de ontubbeling van de Scheldebrug van de N16 tussen Bornem en Temse. Volgens de spreker heeft de jongste renovering van de bestaande brug weliswaar het onveiligheidsrisico tijdelijk doen verdwijnen, maar niet gezorgd voor een doelmatige oplossing.

De spreker legt uit dat de huidige brug, voorzien van twee keer één rijstrook, lijdt onder de toegenomen verkeersdrukke en de hoge snelheid van het wegverkeer. Alleen een mogelijke ontubbeling van de brug zou volgens hem een efficiënte oplossing zijn om de toegenomen verkeersdrukke op te vangen. Het concept van de brug dateert van 1955, maar in de loop van de voorbije 40 jaar is het verkeer enorm aangegroeid. De jongste statistieken hebben immers uitgewezen dat er per uur gemiddeld 1.400 voertuigen over deze brug rijden. Voor alle werknemers uit het Waasland en zelfs vanuit de Antwerpse linkeroever is deze verbindingsweg de aangewezen reisroute voor het dagelijkse woonwerkverkeer. De spreker voegt daaraan toe dat ook de gevaarlijke transporten met de vrachtwagen grotendeels op deze gewestweg zijn aangewezen. De Kennedytunnel is verboden voor vrachtwagens met een gevaarlijke lading (ADR) en de Liefkenshoek tunnel blijkt geen aantrekkelijk alternatief te zijn. Vandaar dat de meeste ADR-vrachtwagens de N16 kiezen als verbindingsweg tussen de E17 en de A12-E19 op het traject Brussel-Antwerpen-Nederland.

Een ontubbeling van de bestaande constructie zou volgens de spreker een positieve invloed hebben op de verkeerscirculatie. Momenteel is de brug immers een flessenhals voor het verkeer dat op de N16 grotendeels op 2x2 rijstroken verloopt. Een verdubbeling van de capaciteit van de brug zou beter aansluiten bij de bestaande weginfrastructuur. Bovendien is het zo dat elke kleine hinder op de brug, zoals een ongeval, momenteel voor enorme files zorgt. Een dubbele brug zou het bovendien het regelmatige sluiten van de brug voor onderhoudswerken overbodig maken en het tijdverlies en werkverlet dat daaruit voortvloeit voor

de werknemers en de bedrijven die aangewezen zijn op deze drukke verbindingsweg ongedaan maken. Een ontduubeling kan ook de historisch gegroeide banden tussen Klein-Brabant en het Waasland ten goede komen, aldus nog de spreker. Voor werken, winkelen, ontspanning, gezondheidszorg en dergelijke zijn deze buurgebieden immers op samenwerking aangewezen. Ten slotte stipt de spreker aan dat ook het bedrijfsleven aandringt op een spoedige ontduubeling van de Scheldebrug. Dat blijkt uit een enquête die is gehouden bij meer dan 300 bedrijven uit de regio.

De vraagsteller wil zich nochtans niet uitspreken over de wijze waarop deze ontduubeling best zou worden verwezenlijkt : via een bijkomende tunnel, twee bruggen boven elkaar, of gewoon een verdubbelde brug. Deze technische aspecten dienen onderzocht te worden door de ingenieurs van Openbare Werken.

In dit verband legt de spreker de volgende vragen voor aan de minister :

- (1) Kan de minister bovenvermelde beschrijving van de verkeersproblematiek onderschrijven ?
- (2) Is de minister overtuigd van de noodzaak van een verdubbelde brugcapaciteit en wil hij een spoedige uitvoering hiervan overwegen ?
- (3) Zou het niet zinvol zijn dat de minister zijn administratie de opdracht geeft om te onderzoeken op welke wijze de Scheldebrug ontduubeld kan worden ?

2. *Antwoord van de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening*

De minister antwoordt aan beide vraagstellers dat de studies voor de verbreding van de brug te Temse nog niet werden gestart. Het is volgens de minister voorbarig om deze studies aan te vangen omdat de verkeersafwikkeling te Temse beïnvloed wordt door de verkeersafwikkeling op de ring rond Antwerpen. In de mate dat de verkeersafwikkeling op de ring rond Antwerpen verbeterd wordt, zal volgens de minister ook de verkeersafwikkeling ter hoogte van Temse verbeteren.

Aangezien de mobiliteitsproblemen het meest acuut zijn op de ring rond Antwerpen, zullen de beschikbare budgettaire middelen en de mankracht binnen de administratie hier geconcentreerd worden. De minister kondigt in dit verband aan dat hij op relatief korte termijn een nota zal afronden

met concrete voorstellen om de mobiliteitsproblemen op de Antwerpse ring op te lossen met inbegrip van hun financiering. Hij meent dat een prioritaire aanpak van de ontduubeling van de brug te Temse dan ook niet te verantwoorden zou zijn. In elk geval, zo stelt hij, kan de ontduubeling van de brug te Temse niet vóór het jaar 2000 aangevat worden.

Wat de uitbreiding van de spoorbediening betreft, wijst hij erop dat hij hiervoor niet bevoegd is en wijst hij de vraagsteller door naar zijn federale collega van verkeer. Hij stipt wel aan dat er in het kader van het mobiliteitsconvenant in een specifieke bijakte werd voorzien voor de uitbreiding van de bediening van het openbaar vervoer. Talrijke steden en gemeenten hebben reeds een dergelijke bijakte met het Vlaams Gewest afgesloten.

Tot slot herinnert de minister er de vraagstellers aan dat de kruispunten op de N16 op een systematische wijze heringericht worden om de doorstroming en de verkeersveiligheid te verbeteren.

3. *Replieken*

De heer Luk Van Nieuwenhuysen betwijfelt of een verbetering van de verkeerssituatie rond Antwerpen de verkeersdrukke op de N16 sterk zal doen afnemen en met name het probleem van de flessenhals aan de brug zal oplossen. Hij betreurt ook dat de minister vaag blijft over de door hem voorgestane oplossing via de versterking van het openbaar vervoer. De heer Jos De Meyer vindt het positief dat de minister zich inspant om de verkeerssituatie rond Antwerpen te verbeteren en dat de kruispunten op de N16 worden heringericht, maar betreurt het uitblijven van een degelijke oplossing voor de Scheldebrug. Hij vraagt of uit het antwoord van de minister mag worden afgeleid dat het probleem vóór 2000 zelfs niet het voorwerp zal uitmaken van een studie.

Dat laatste wordt door de minister evenwel ontkend. Mogelijke oplossingen voor het probleem zullen worden onderzocht, maar welke oplossing uiteindelijk zal worden gekozen, is mede afhankelijk van de afwikkeling van de Antwerpse verkeerssituatie. Ter attentie van de heer Van Nieuwenhuysen verduidelijkt de minister dat hij de versterking van het openbaar vervoer niet als dé oplossing ziet voor het probleem, maar wel van mening is dat het zeker een deel van de oplossing kan vormen.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van dinsdag 22 april 1997

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Johan Malcorps tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de aanleg van een wachtdok voor lichters benoorden het Delwaidedok en ten zuiden van Berendrecht

1. Toelichting door de vraagsteller

1. De vraagsteller merkt op dat er al geruime tijd concrete plannen bestaan om een noordelijk wachtdok voor lichters aan te leggen in de Antwerpse haven. Over de noodzaak van een dergelijk wachtdok bestaat grote eensgezindheid, maar niet over de concrete locatie die men voor ogen heeft, benoorden het Delwaidedok en de vestigingsplaats van het bedrijf Stocatra en vlakbij de dorpskern van Berendrecht. De plaatselijke bevolking is volgens de spreker over deze locatie niet te spreken. De bouw van dit wachtdok is opgenomen in het reserveprogramma van de minister.

De spreker vraagt op de eerste plaats of dit betekent dat de minister instemt met de aanleg van het wachtdok op deze plaats. Of wordt er nog naar andere mogelijke locaties gezocht ?

2. Het is volgens de spreker ook onduidelijk of voor de bouw van dit wachtdok in een gewestplanwijziging moet worden voorzien. Het wachtdok wordt nu gepland binnen een bestaande reservatiestrook voor lijninfrastructuur op het gewestplan.

De spreker vraagt

- of de minister kan bevestigen dat een gewestplanwijziging nodig is voor de omzetting van een reservatiegebied in de bedoelde bestemming ;
- of de bouw van een wachtdok beschouwd kan worden als het zonder meer invullen van de bedoelde reservatiestrook ;
- of dit geen duidelijke bestemmingswijziging is zodat een wijzigingsprocedure met volwaardig openbaar onderzoek noodzakelijk is ?

3. De vraagsteller vermeldt dat de initiatiefnemers eventueel met de werken van start willen gaan vóór de gewestplanwijziging. Zij willen daartoe beroep doen op artikel 20 van het Koninklijk Besluit van 28 december 1972 dat stelt dat bouwwerken voor openbare diensten en gemeenschapsvoorzieningen ook buiten de daartoe bestemde gebieden worden toegestaan voor zover ze verenigbaar zijn met de algemene bestemming van het betrokken gebied.

De spreker vraagt :

- of de minister dit in dit geval een verdedigbare procedure vindt ;
- of het recht op inspraak van de bevolking daardoor niet op flagrante wijze wordt ontweken omdat de mensen voor voldongen feiten worden geplaatst ?

2. Antwoord van de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening

De minister antwoordt dat het wachtdok ten noorden van het Delwaidedok tegemoet moet komen aan de vraag naar geschikte en veilige ligplaatsen voor de binnenvaart. Voor het zuidelijk deel van de haven heeft het vorig jaar geopende wachtdok aan het Amerikadok een deel van de vraag voor wachtplaatsen ingelost. Dit was absoluut noodzakelijk omdat in het kader van de renovatie het schuuldok voor lichters is gedempt en het Bonaparte- en Willemdok geleidelijk hun functie als wachtdok hebben verloren.

In het noordelijk deel van de haven is een bijkomend wachtdok dringend noodzakelijk omdat er in dit deel van de haven ligplaatsen tekort zijn. Dit geldt in het bijzonder voor binnenvaart-containerschepen die dichtbij, aan de containerterminals, kunnen laden of lossen. Bovendien zullen deze trafieken, mede door de opening van de Noordzeeterminal, nog aanzienlijk groeien. Hierdoor zal de behoefte aan ligplaatsen nog stijgen. Ook de veiligheid van de scheepvaart in de dokken dient gewaarborgd in deze nieuwe situatie. Zonder het noordelijk wachtdok zijn veel schippers verplicht dwars door de dokken naar het zuidelijk deel van de haven te varen.

Verder merkt de minister nog op dat dit dok uitsluitend moet dienen als wachtdok, er mag geen overslag gebeuren. Mogelijke overlast wordt dus tot een absoluut minimum beperkt. De nabijheid van de dorpskern van Berendrecht voor bevoorra-

ding van schippersgezinnen is tevens een pluspunt. Ten slotte wordt de aanleg van een groenbuffer tussen wachtdok en dorpskern uitgewerkt.

De minister benadrukt dat onder geen beding overslagactiviteiten tussen de terminal van ABT (voorheen Stocatra) en binnenvaartschepen in het wachtdok zullen worden toegelaten. De Technische Dienst van het Havenbedrijf plant trouwens een aantal infrastructuurmaatregelen die dit onmogelijk maken (cf. MER). Vermits het wachtdok slechts ongeveer één derde van de hele zone in beslag zal nemen, kan na afwerking van het project dit gebied ten volle zijn bufferfunctie worden toegewezen en als dusdanig ook daadwerkelijk worden ingericht, zonder verder “hypothekering” door het “reservegebied”. Hierdoor zal ook de doelstelling van de “groene hoofdstructuur”, met name “natuurontwikkeling” van het gebied in kwestie, worden bereikt.

De minister vervolgt dat andere locaties werden onderzocht, maar dat deze om diverse redenen niet haalbaar bleken (hinder scheepvaartverkeer, gebrek aan ruimte, geen bevoorradingspunt). De zone langsheen de Schelde-Rijn verbinding komt niet in aanmerking omwille van ruimtegebrek en omdat deze zone is voorgesteld als een variëteit voor het tracé van de toekomstige goederenspoorlijn 11 (Antwerpen/Rotterdam). De industrieterreinen langsheen het kanaaldok B2 zijn geblokkeerd omwille van de reeds vastgelegde expansie van de daar gevestigde bedrijven. Andere alternatieven in het noorden van de haven zijn niet aanwezig.

Hij beaamt dat, vermits het fel omstreden project “duwvaartkanaal” nu niet langer wordt nage-

streefd, in het “reservatiegebied” in principe alle werken van openbaar nut kunnen worden uitgevoerd. Het is dus onjuist te beweren dat in de locatie van het geplande wachtdok alleen werken voor “de aanleg van het verbindingskanaal mogen worden uitgevoerd”. Hij vestigt er ook de aandacht op dat de betrokken gronden destijds in het kader van het “Tienjarenplan” voor havenuitbreiding aangekocht c.q. onteigend werden. Het kan niet worden ontkend dat de realisatie van het geplande wachtdok als een “havenuitbreiding” moet worden beschouwd en derhalve volledig in overeenstemming is met het doel van de onteigening.

De minister wenst althans te verzekeren dat de werken niet zullen opgestart worden alvorens het ontwerp-gewestplan als ontwerp is vastgesteld. Dergelijke werken behoren tot de zogenaamde verplichte inhoud van het gewestplan. Ze komen dus niet in aanmerking voor de toepassing van het artikel 20 van het KB inzake de inrichting en de toepassing van de gewestplannen. In de mate dat een ontwerp-gewestplan vastgesteld is, kan een bouwaanvraag overeenkomstig artikel 43 van de gecoördineerde Stedenbouwwet afgehandeld worden.

3. *Repliek*

De vraagsteller vraagt nog of de aanpassing reeds bij een volgende gewestplanwijziging kan gebeuren? De minister verduidelijkt dat deze wijzigingen opgenomen zullen worden in een wijziging van het gewestplan Antwerpen.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van dinsdag 22 april 1997

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Jos Stassen tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de betrokkenheid van de administratie Waterwegen en Zeewezen bij de herbestemming van de scheepswerf CNR Rupelmonde

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De vraagsteller legt uit dat met de vereffening van de VSM-scheepswerven nu alle scheepsbouwactiviteit aan de CNR-scheepswerf van Rupelmonde, deelgemeente van Kruibeke, is stopgezet. De gemeente Kruibeke werkte een project uit – het zogenaamde W4-project (Waasland, water, wonen en werken) – als herbestemming voor de CNR-werf. Volgens de initiatiefnemers omvat dit project een historische site, een waterkundig en een recreatief gedeelte, en een 'harde kern' voor nijverheid, diensten en wonen.

De spreker wijst erop dat de gemeente Kruibeke de administratie Waterwegen en Zeewezen (AWZ), afdeling Zeeschelde bij de voorbereidingen betrok, samen met de provincie Oost-Vlaanderen, de vereffenaar van VSM en de Gimvindus-top. AWS, afdeling Zeeschelde, werd daarbij betrokken omwille van het waterkundige en recreatieve gedeelte. Volgens de plannenmakers houdt dit een jachthaven in met bijhorende activiteiten. Volgens de informatie waarover de spreker beschikt, stelt AWZ afdeling Zeeschelde dat "de mogelijkheid bestaat om de bouw van de Sigmadijk langs de Schelde te combineren met de bouw van een jachthaven". De meerkost hiervoor wordt "ruw geraamd op 80 à 100 miljoen frank extra." Ten slotte stipt de spreker nog aan dat er voor het project herbestemming CNR-werf een BPA nodig is, aangezien de gronden, althans gedeeltelijk, een nieuwe bestemming dienen te krijgen, namelijk recreatie en woonzone.

Volgende vragen worden in dit verband aan de minister voorgelegd :

- (1) Is AWZ afdeling Zeeschelde momenteel betrokken bij de uitwerking van het project 'herbestemming van de CNR-scheepswerf' ?
- (2) Wordt de aanleg van een jachthaven aan de CNR-werf overwogen ?
- (3) Wordt de meerkost voor de eventuele bouw van de jachthaven een 'gemeenschapskost te dragen door het Vlaams Gewest' ?
- (4) Is er overleg tussen AWZ en Gimvindus voor wat de 'economische herbestemming van de CNR-werf' betreft ?
- (5) Is er een verband tussen het CNR-jachthaven-dossier enerzijds en de aanleg van het gecontroleerde overstromingsgebied Kruibeke-Bazel-Rupelmonde anderzijds ? Zal de minister met andere woorden de bouw van de jachthaven welwillend overwegen in ruil voor een coöperatieve houding van het gemeentebestuur van Kruibeke in het dossier 'potpolder'.
- (6) Zijn de diensten van de minister reeds betrokken bij de opmaak van een BPA voor de CNR-scheepswerf ?
- (7) Zal de minister een omzetting van industriegrond in een zone met andere bestemming ondersteunen, wetende dat de vraag naar nieuwe industriegronden toeneemt en ook ingecalculeerd is in het ontwerp van Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen ?

2. Antwoord van de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening

De minister bevestigt om te beginnen dat de scheepswerf thans verlaten is. De uitvoering van het Sigmaplan ter hoogte van deze werf kan zich volgens hem beperken tot het gedeeltelijk uitbreken van de scheepshelling en het bouwen van een grondmassief op de plaats van de helling. De kostprijs van deze werken is beperkt tot circa 20 miljoen frank. Nochtans was er op de begroting en conform de uitgewerkte plannen in de jaren 1994 en 1995 een bedrag ingeschreven van 350 miljoen frank voor de beveiliging van de scheepswerf.

In antwoord op de eerste vraag wijst de minister erop dat een werkgroep zich op verzoek van de burgemeester van Kruibeke heeft gebogen over de mogelijke bestemmingen van de verlaten fabrieksterreinen, de toegangen naar deze terreinen, zowel te water als te land. In de werkgroep waren

vertegenwoordigers van de provincie, dienst rivier-toerisme, RHOM (Stedenbouw), de vereniging Vlaanderen Bouwt, de Intercommunale Land van Waas, vzw Wisseweg (tewerkstelling en huisvesting van marginalen), en enkele privé-ontwerpers en scheepsbouwkundigen. AWZ heeft gemeend aan deze werkgroep te moeten deelnemen om te weten in welke richting dit project gestuurd wordt, en om te vermijden dat ontwerpen opgedrongen worden welke in het kader van het Sigmaplan niet haalbaar zijn.

Het antwoord op de tweede vraag is dat de aanleg van een jachthaven in deze context inderdaad wordt overwogen. AWZ heeft hiervoor een ideeën-schets uitgetekend. Dit plan werd grondig herwerkt door de urbanisatiedienst van de gemeente.

Op de derde vraag antwoordt de minister dat de gemeente tijdens informele gesprekken heeft gesuggereerd dat het Vlaams Gewest deze jachthaven dient te bouwen samen met de bijhorende Sigmadijken aldaar. Over de financiering werden geen afspraken gemaakt. Verder is het helemaal niet duidelijk dat voor de exploitatie van een jachthaven in Rupelmonde een concessionaris kan worden gevonden.

Op de vierde vraag antwoordt de minister bevestigend : er is overleg geweest met Gimvindus. Gimvindus heeft zich mondeling geëngageerd om een concessionaris voor het ontwikkelingsproject van de jachthaven te zoeken. Mocht er geen betrouwbare kandidaat-concessionaris gevonden worden, dan zal Gimvindus met de gemeente Kruibeke en de curator een ander oplossing en andere bestemming voor het hele terrein zoeken. Naar de minis-

ter verneemt, heeft Gimvindus een opdracht toegevoegd aan een architectenbureau om een economisch rendabel ontwerp uit te tekenen, liefst samen met de integratie van een jachthaven.

Op de vijfde vraag antwoordt de minister dat er geen enkel verband bestaat tussen de aanleg van het overstroombare gebied Bazel-Kruibeke-Rupelmonde en de herbestemming van CNR. In het dossier van het overstroombaar gebied is de laatste fase van het MER lopende. Er is hier volgens de minister geen sprake van een ruilhandel. Op 2 februari 1994 werd door de Vlaamse regering immers beslist dat het overstroombaar gebied Bazel-Kruibeke-Rupelmonde dient aangelegd te worden.

Op de zesde vraag antwoordt de minister eveneens negatief : zijn diensten zijn tot op dit moment niet betrokken bij het ontwerp-BPA. Wel is aan de werkgroep kennis gegeven van de ideeën, zowel aan de diensten van Stedenbouw en als aan de afdeling Zeeschelde.

In antwoord op de zevende vraag wijst de minister er ten slotte op dat er in verband met een bestemmingswijziging dient rekening gehouden met de toegangsmogelijkheden. De mogelijkheden voor industrie zijn enkel aantrekkelijk bij vervoer te water. Die toegankelijkheid beperkt zich echter tot schepen met een beperkte tonnenmaat, gezien het morfologisch gedrag van de Schelde op die plaats, waar zich voor de oever aanzanding voordoet. De toegang voor vrachtwagens is in de huidige situatie moeilijk.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Vergadering van woensdag 23 april 1997

Mondelinge vraag van de heer Carl Decaluwé tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de verkoop van grond en woningen van Belgacom te Wingene*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

Belgacom zou volgens de vraagsteller een aantal bezittingen in de zone voor gemeenschapsvoorzieningen te Wingene verkopen, meer bepaald een dertigtal woningen, vijf hectare bos met een bijhorend kasteeltje, en een onbekend aantal hectare weiden. In de zone liggen zowel eigendommen van de Vlaamse Gemeenschap (departement Welzijn), het federale departement Justitie (Penitentiair centrum) als Belgacom (Radio Maritieme Diensten).

De Belgacom-gronden zijn volgens de heer Decaluwé gelegen in een boom- en bosrijke omgeving tussen natuur- en groengebieden. Het aansluitende natuurgebied Gulke Putten, dat eveneens aan Belgacom toebehoort, wordt niet verkocht. Volgens de Groene Hoofdstructuur en het voorontwerp van provinciaal structuurplan West-Vlaanderen (zone zuidoost) is het hele gebied gelegen in een natuurkern- of natuurontwikkelingsgebied. Bovendien ligt een belangrijk gedeelte van die zone in een zogenaamd Habitat-gebied, vastgesteld volgens de Europese Habitat-richtlijn.

Het voornemen van Belgacom zorgt voor ongerustheid bij de bewoners van de woningen.

1. Heeft de minister een concreet zicht op de bedoelingen van Belgacom? Welke timing wordt daarbij vooropgesteld?

2. Kan de minister medelen of hij bereid is een voorlopige bescherming aan het gebied te geven als dorpsgezicht of landschap, teneinde speculatieve grondverkoop tegen te gaan?

2. Antwoord van de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

Het totale complex van aanwezige overheidsinstellingen, met inbegrip van de huidige Belgacom-gronden, maakt deel uit van de voormalige veldzone, genaamd Sint-Pietersveld. Deze zone is volgens de minister onmiskenbaar een waardevol land-

schapsgebied, behorend tot de Zuid-Brugse bosgordel.

Naar aanleiding van de huidige polemiek en de aanwezigheid van een grote landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarde, werd door de afdeling Monumenten en Landschappen het vooronderzoek gestart voor de eventuele bescherming van de site. Daar de natuurwetenschappelijke waarde van de site primeert, is een bescherming als landschap volgens de minister het meest aangewezen instrument. De Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling is in eerste instantie bevoegd voor dit element van het dossier. De bescherming van monumenten behoort daarentegen tot de bevoegdheid van de Minister van Cultuur, Gezin en Welzijn.

Van zodra het onderzoek is afgerond, zal de afdeling Monumenten en Landschappen de minister, evenals zijn collega de heer Theo Kelchtermans, die als milieuminister bevoegd is voor de landschappen, inlichten en een eventueel beschermingsvoorstel voorleggen.

In de site werd vroeger reeds het hoofdgebouw van het voormalige Rijksopvoedingsgesticht, de huidige Gemeenschapsinstelling voor Bijzondere Jeugdzorg, beschermd als monument, en de onmiddellijke omgeving ervan als landschap. Bouwwerken of veranderingen binnen dit gebied zijn dan ook slechts mogelijk na toestemming van de afdeling Monumenten en Landschappen.

De minister zegt – samen met de vraagsteller – gevoelig te zijn voor de bestemming van de gebouwen en gronden die Belgacom zou verkopen. In die zin heeft hij op 18 maart 1997 een brief geschreven aan de heer Elio di Rupo, federaal voogdijminister van Belgacom, om de intenties van Belgacom te vernemen. Belgacom heeft de minister zeer recent laten weten dat, wat de verkoop van de woningen betreft, een sociale invalshoek zal worden gehanteerd. Een mogelijke samenwerking met een sociale huisvestingsmaatschappij wordt onderzocht.

Er wordt verder overleg gepleegd met de betrokken Vlaamse ministers om te trachten voor het gehele gebied een aanvaardbare en sociale oplossing te vinden en versnippering door particuliere verkoop te vermijden.

3. Repliek

De vraagsteller onthoudt uit het antwoord van de minister dat vooral wordt gekozen voor een bescherming van de site als landschap en niet als

dorpsgezicht. Over welke instrumenten beschikt de minister indien Belgacom de sociale invalshoek niet zou respecteren bij de verkoop van de woningen en gronden ?

De minister antwoordt dat hij in dat geval niet kan optreden.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Vergadering van woensdag 23 april 1997

Vaste verslaggever : de heer Bruno Tobback, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Johan Malcorps tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de reductie van de lozing van kwik in water*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

Bij de voorbereiding van de vierde Noordzeeconferentie bleek dat België de doelstelling van de derde Noordzeeconferentie, met name de reductie van de lozing van kwik in het water met 70 percent, niet had kunnen waarmaken. Op basis van het stofdossier kwik kon worden vastgesteld dat in Vlaanderen de tandheelkundige kabinetten de grootste bron vormen van kwiklozingen in het water.

In bijlage 5.3.2.43° van Vlarem II wordt melding gemaakt van een verplichte amalgaamscheider voor tandartsen. Het Verbond der Vlaamse Tandartsen dringt echter aan op een nadere omschrijving van deze bepaling om ze echt operationeel te kunnen maken. Daartoe zijn er blijkbaar reeds contacten geweest. Reeds in februari 1996 zou de Vlaamse Milieumaatschappij, in overleg met de Aminal en Ovam, terzake voorstellen aan de minister hebben gedaan.

Kan de minister meedelen waarom zo lang wordt gewacht met de praktische regeling van deze gelegenheid? Wanneer wordt een technische invulling gegeven aan de vermelde Vlarem-bepaling? Wordt daarbij een onderscheid gemaakt tussen nieuwe en bestaande installaties? Is het de bedoeling naast de gesofisticeerde dynamische centrifugesystemen ook eenvoudige bezinkingsfiltratiesystemen toe te laten? Komen er aanbevelingen of dwingende bepalingen in verband met de recuperatie van amalgaamslib?

2. Antwoord van de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling

Voor tandartsen en tandheelkundige laboratoria geldt vandaag een verbod op het lozen van afvalstoffen en andere gevaarlijke stoffen, zoals bepaald

in bijlage 2C van titel I van het Vlarem. Deze bijlage definieert onder meer kwik en kwikverbindingen als gevaarlijke stoffen. Het verbod geldt zowel voor lozing in de openbare riolering als in de oppervlaktewateren.

Bijlage 5.3.2.43° van titel II van het Vlarem bepaalt dat de lozingsinrichting moet uitgerust zijn met een amalgaamscheider. Zolang geen nadere regels inzake amalgaamscheiders zijn vastgesteld, moeten de tandartsen en tandheelkundige laboratoria nu reeds het verbod op het lozen van kwik en kwikverbindingen hoger dan de kwaliteitsdoelstellingen van het uiteindelijk ontvangende oppervlaktewater, respecteren door het aanwenden van een amalgaamscheider die beantwoordt aan de code van goede praktijk.

Voor bestaande inrichtingen, overeenkomstig de definitie van artikel 1 van titel II van het Vlarem, gelden deze emissienormen pas vanaf 1 januari 1999 in zoverre de individuele milieuvergunning geen strengere voorwaarden oplegt. Voor nieuwe inrichtingen gelden de emissienormen onmiddellijk. Het slib afkomstig van de amalgaamscheider is een gevaarlijke stof die, overeenkomstig de afvalstoffenreglementering, uitsluitend aan een erkende ophaler mag worden meegegeven.

Volgens de minister werden de verplichtingen van de betrokken sector dus reeds duidelijk reglementair vastgelegd. De vraag betreft dan ook eerder de praktische modaliteiten van de toepassing van de bestaande reglementering. Ten behoeve van de tandartsen werd een lijst samengesteld van de amalgaamscheiders die voldoen aan de code van goede praktijk. Hieronder ressorteren zowel centrifugetoestellen als bezinkingsfiltratiesystemen. Amalgaamscheiders die enkel op bezinking zijn gebaseerd, voldoen volgens de minister niet aan de code van goede praktijk. Momenteel wordt de opportuniteit onderzocht om een code van goede praktijk terzake al dan niet op te nemen in titel II van het Vlarem.

Verder vormen de afvalproblemen van de sector volgens de minister een belangrijk aandachtspunt in het Presti-project dat door het Verbond van Vlaamse Tandartsen wordt uitgevoerd. Het in de amalgaamscheider opgevangen amalgaamhoudend slib moet immers, evenals mogelijk aanmaakoverschotten, filterresten en andere kwikhoudende afvalstoffen, als bedrijfsafval worden beschouwd.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Vergadering van woensdag 23 april 1997

Vaste verslaggever : de heer Bruno Tobback, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Arnold Van Aperen tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de recyclage van hout afkomstig van huishoudelijk of bedrijfsafval*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

Op de gemeentelijke containerparken worden – zowel door particulieren als bedrijven – relatief grote hoeveelheden hout aangevoerd afkomstig van kleinschalige verbouwingswerken of verpakkingsmateriaal.

Op dit ogenblik wordt het hout bij het restafval gevoegd en als dusdanig gestort of verbrand. Dit betekent volgens de vraagsteller echter het verlies van een grondstof die een hoge calorische waarde heeft en eventueel kan worden gebruikt voor het verwarmen van woningen en dergelijke. Bovendien moet de gemeente voor de verwijdering van het hout, dat elders nuttig kan worden gebruikt, nog stort- en verbrandingskosten en/of – heffingen betalen. Het hout neemt een aanzienlijk volume in op de stortplaatsen die toch reeds schaars zijn geworden.

Noch in het gemeentelijke milieuconvenant, noch in het recente huishoudelijke afvalstoffenplan van de Ovam, zijn specifieke bepalingen omtrent hout opgenomen, behalve dat de inzameling ervan via containerparken moet gebeuren.

1. Ziet de minister geen mogelijkheid om door maatregelen op korte termijn het gebruik van afvalhout als brandstof te stimuleren ?

2. Zijn er inzake hout maatregelen opgenomen in het ontwerp van uitvoeringsplan voor bedrijfsafvalstoffen ?

3. Overweegt de minister maatregelen om het gebruik van afvalhout als brandstof voor woningen of kleine en middelgrote ondernemingen te stimuleren ? Welke maatregelen ?

2. Antwoord van de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling

1. De verwerking van afvalstoffen moet, conform het Vlaamse afvalbeleid, gebeuren volgens een prioriteitenrangorde, de zogenaamde Ladder van Lansink. Dit betekent dat in de eerste plaats moet worden voorkomen dat afvalstoffen ontstaan. In de tweede plaats moet ernaar worden gestreefd om afvalstoffen te hergebruiken. Daarna volgen, in dalende rangorde, recyclage, verbranden met energierecuperatie, en slechts in laatste instantie storten van afvalstoffen. Het gebruik van hout als brandstof moet dus worden aangemoedigd in de mate dat geen andere, meer hoogwaardige verwerkingswijze mogelijk is, bijvoorbeeld het gebruik in de spaanderplaatindustrie.

In de indelingslijst van titel I van het Vlarem is reeds opgenomen dat het verbranden van onbehandeld stukhout in houtkachels met een nominale verbrandingscapaciteit van maximaal 50 kilogram per uur voor de verwarming van woonverblijven en werkplaatsen niet wordt beschouwd als een inrichting voor het verwerken van afvalstoffen. Dit betekent dat voor dergelijke houtkachels geen milieuvergunning nodig is. De algemene milieuvorwaarden voor niet-ingedeelde inrichtingen, zoals opgenomen in titel II van het Vlarem, zijn natuurlijk wel van toepassing.

Daarnaast is voor het verbranden van onbehandeld houtafval, daarmee vergelijkbaar houtafval en niet-gevaarlijk behandeld houtafval in een daartoe vergunde oven, waarbij de energie wordt gerecupereerd, geen milieuheffing verschuldigd. Ook deze maatregel wil het gebruik van afvalhout als brandstof stimuleren.

2. Er is op dit ogenblik nog geen ontwerp van sectoraal uitvoeringsplan voor bedrijfsafvalstoffen opgesteld.

3. Het gebruik van houtafval als brandstof zou volgens de minister verder kunnen worden gestimuleerd door het, in toepassing van het afvalstoffen-decreet, als secundaire grondstof in aanmerking te nemen. De desbetreffende reglementering, het Vlaamse reglement inzake afvalvoorkoming en beheer (Vlarea), is op dit ogenblik in voorbereiding. Daarbij wordt het gebruik van onbehandeld houtafval als secundaire grondstof in een met hout of steenkool gestookte verbrandingsinrichting onderzocht.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden

Vergadering van donderdag 24 april 1997

Vaste verslaggever : de heer Jean-Marie Bogaert, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Jos Stassen tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de audit van Coopers & Lybrand bij de VDAB

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

Dat de audit van het consultantsbureau Coopers & Lybrand bij de VDAB stof zou doen opwaaien, was een collectief geheim. De doorlichting door de consultants zou aantonen dat bij de VDAB een optimalisatie van 20 percent mogelijk is. Of deze optimalisatie als persoonsafvloeiing – standpunt en vrees van de socialistische vakbond ACOD – dient verstaan te worden, dan wel als een constante nood aan betere taakaflijning tussen de centrale en de regionale diensten – aldus de heer Bostyn, administrateur-generaal van de VDAB – is niet duidelijk.

Wat daarentegen wel duidelijk is, is dat de implementatie van de audit behoorlijk moeilijk dreigt te worden.

De vraagsteller vernam van de minister gaarne een antwoord op de volgende vragen.

1. Wanneer wordt de audit van de VDAB officieel vrijgegeven ?
2. Wat houden de voorstellen van de consultants inzake "optimalisatie" concreet in ?
3. Hoe ver gaan de voorstellen van de consultants om de dienstverlening van de VDAB te verbeteren ?
4. Hebben de consultants voldoende rekening gehouden met de "maatschappelijke opdracht" van de VDAB, naast de "sociaal-economische opdracht" ?
5. Hoe verloopt de procedure inzake de implementatie van de VDAB-audit ?
6. Krijgt de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden van het Vlaams

Parlement inzage en informatie inzake de "uitvoering van de VDAB-audit" ?

2. Antwoord van de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling

2.1. De minister merkt op dat de audit is uitgevoerd in opdracht van het beheerscomité van de VDAB. Het document op zich behoort dan ook toe aan het beheerscomité.

In onderling overleg tussen het dagelijks bestuur van de SERV, voorzitter en woordvoerders van de sociale partners van het beheerscomité, administrateur-generaal van de VDAB en het Kabinet van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, is beslist om de audit niet onmiddellijk vrij te geven aan het brede publiek.

De analyse en de aanbevelingen uit de audit moesten immers enerzijds gekaderd worden in de andere doelmatigheidsonderzoeken van VDAB (VCOB-studie naar bemiddeling en begeleiding en studie van Ernst&Young naar beroepsopleiding) en anderzijds getoetst worden aan de in Vesoc besproken krachtlijnen inzake VDAB.

Dit heeft geresulteerd in een voorstel van aanpak dat op 19 maart ll. tijdens een ontmoeting Vlaamse regering – sociale partners is besproken en principieel is goedgekeurd. Dit voorstel van aanpak is officieel goedgekeurd in het Vesoc van 23 april ll.

In dit voorstel van aanpak krijgen werkgroepen (VDAB-dienst, beheerscomité, interkabinetten,...) de opdracht steeds in nauw overleg met de dienst de gegevens van de diverse onderzoeken verder te analyseren en voorstellen te doen betreffende de concrete implementatie.

2.2. De audit, uitgevoerd door Coopers & Lybrand, is opgebouwd rond 8 modules waarbij optimalisatie een onderdeel is van de module "efficiëntie en doelmatigheid". De bevindingen en de aanbevelingen in deze module moeten gezien worden in relatie tot andere modules (organisatiestructuur en personeelsbehoeften).

In de audit wordt een onderscheid gemaakt tussen enerzijds de basisactiviteiten (optimalisatiepotentieel te bereiken via aangepaste werkmethodes) en ondersteunende activiteiten (saneringspotentieel te bereiken via een realistisch veranderingsplan).

Het saneringspotentieel voor de ondersteunende activiteiten moet volgens de auditors tot stand

komen via een betere sturing op standaarden en normen, het afbouwen van het aantal STD's, het verder informatiseren en rationaliseren en het uitwerken van een begeleidingsplan.

Het is inderdaad zo dat er door de evolutie van de omgeving waarbinnen VDAB opereert minder nood is aan laaggeschoolde, administratieve krachten.

In functie van de nieuw te hanteren principes (trajectwerking) is aan VDAB gevraagd een termijnplan op te maken om het aanwezige menselijk potentieel op realistische wijze af te stemmen op de noden van de organisatie.

De aanwezige competenties moeten verder worden ontwikkeld : leergierigheid moet worden aangewakkerd en jobrotatie aangemoedigd. Van ontslagen kan geen sprake zijn.

Het waarmaken van het optimalisatiepotentieel in de basisactiviteiten moet vooral gebeuren via het invoeren van de traject- en typologiebenadering.

2.3. Werken volgens de trajectbenadering is de kernidee van de audit. Er wordt gesteld dat VDAB de kernactiviteiten beter op elkaar moet afstemmen waardoor het aanbod beter aansluit op de behoeftenverscheidenheid van de arbeidsmarkt. Daarom moet er verder worden geïnvesteerd in de opbouw van kennis rond typologieën (werkzoekenden, arbeidsmarkt) en trajecten waarbij de aandacht moet gaan naar standaardisatie, kostenbeheersing en succes/doelmatigheid. Opleiding van personeel is hierin van cruciaal belang.

Ten behoeve van een efficiënte werking van de organisatie en een betere procesverloop/sturing van de activiteiten moet de huidige organisatiestructuur worden aangepast.

Voorstellen ter implementatie van deze manier van werken behoorden niet tot de opdrachten van de audit. Dit is de verantwoordelijkheid van het beheerscomité van VDAB.

2.4. Zoals reeds gesteld, beveelt de audit het trajectmodel aan als de methode om werkzoekenden

op een efficiënte manier op te leiden, te begeleiden en te bemiddelen. Dit model impliceert dat op maat van de werkzoekende een actieplan wordt opgemaakt en uitgevoerd waardoor de kansen op de arbeidsmarkt vergroten. Ook binnen de Europese programma's wordt deze manier van werken aanbevolen voor de begeleiding van laaggeschoolde, langdurig werkzoekenden.

2.5. In het plan van aanpak zijn de bevoegdheden van de diverse werkgroepen zeer duidelijk afgebakend. Op basis van de verdere analyses en aanbevelingen moet een timing worden opgesteld voor de implementatie ervan. Sommige elementen kunnen wellicht snel worden ingevoerd, andere elementen vergen gezien de moeilijkheidsgraad meer tijd.

2.6. Het lijkt de minister evident dat, wanneer de werkgroepen hun opdrachten hebben beëindigd, de concrete voorstellen worden gepresenteerd in de commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden, zodat de implementatie ervan later kan worden opgevolgd.

3. *Repliek*

De heer Jos Stassen dankt de minister voor het omstandige antwoord en merkt op dat de audit eerder kwantitatief is opgebouwd. De vraagsteller vraagt zich af of deze audit niet dient te worden gezien als een voorbode van een nakende privatisering van de VDAB.

De vraagsteller neemt zich vervolgens voor om in deze commissie bij de bespreking van het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1997, te pleiten voor een verhoging van de kredieten aan Vesoc van 180 miljoen frank.

Spreker stelt vast dat de beheersovereenkomst van de VDAB ook een impact zal hebben op het ontwerp van uitgavenbegroting 1998 en pleit hieromtrent voor duidelijkheid, ten laatste tegen september 1997.

– *Het incident is gesloten.*